

DIRVA

THE FIELD

Nr. 7
Sausis-January 23, 1958
Cleveland, Ohio

Daugiau mokytojų žemdirbiams

(žinios iš Lietuvos)

Buvusius Lietuvos ūkininkus dabar žemę dirbti moko: žemės ūkio ministerija, komunistų partija, komjaunimas, mokslo akademija, specialūs institutai, išpolkomų instruktoriai, rajkomų sekretoriai ir instruktoriai, kolchozų pirmininkai, agronomai, zootechnikai, ir net laikraščiai specialūs bei vietiniai korespondentai.

Dabar steigiami dar viena organizacija tam pačiam tikslui: mokslinė-techninė žemės ir miškų ūkio draugija. Draugijos nariais galės būti žemės ūkio teoretikai ir pasižymėję praktikai. Be to, vadinamais juridiniais nariais galės būti su žemės ar miškų ūkiu susijusios institucijos (mokslo įstaigos, bandymų stotys, o taip pat ir kolchozai, sovchozai, mašinų-traktorių stotys, atskiros žemės ūkio ministerijos dalys, pav., melioracijos valdyba, net cemento gamyklos. Draugija numato rengti konferencijas, diskusijas, pasitarimus, sesijas, ekskursijas, paskaitas, seminarus, leisti biuletenius, plakatus, brošiūras...

Draugijos organizacinio biuro pirmininkas yra vienas iš žemės ūkio ministro pavaduotojų. Draugija būsianti savanoriška, tai yra, prievolės joje dalyvauti nebūsią. Bet nariams reiks mokėti nario mokestį, iš kurio (iš jo vieno?) visi tie darbai būsiai finansuojami.

ATRANDA "AMERIKA"...

Kai kolchozams buvo leista šiek tiek savarankiškiau tvarkytis, Lietuvoje dabar esama nemaža įvairumo paskirų kolchozų susitvarkyme. Tik dar nedaug yra tos laisvės nusikratyti visoms kolchoziškoms nesąmonėms.

Net ir partijos atsiųsti "urėdai" (kolchozų pirmininkai, kuriuos įsakoma "išrinkti") atranda tokias "amerikas", kad jeigu pašarus tenka vežioti į centrinį tyrtus po 4-5 kilometrus, tai pervežimas kaštuoja maždaug tiek pat, kiek pašarai. Todėl daug kur bandoma eiti "kelio atgal" ir galviai iš centrinių tyrtų skirstomi į atskiras brigadas. Iš viso, daug kolchozų jau suskaldyti brigadomis taip, kad jos faktiškai yra beveik atskiri kolchozai: kombinuojami atskiri kiekvienai brigadai ūkiniai trobesiai ir kalbama net apie tai, kad gal daug kur neapsimoka planuoti kolchozui vieną gyvenvietę, nes bus labai toli į darbus.

Brigadininkas, kuris pirma buvo tik "pirmas tarp lygių", jau virsta "urėduku": jam dėdama atsakomybė, kad brigada daugiau gamintų, o kad būtų suinteresuotas, jam atiduodama 3% visos brigados piniginių pajamų ir darbdieniai priskaičiuojami pagal tai, ką visi brigadoje dirbantįjį pagamino (brigadininkui jau nėra kada pačiam dirbti, jis turi kitus varinėti). Tokiu būdu brigadininkas jau uždirba nuo 6 iki 10 kartų daugiau už eilinį kolchozininką. Jo pavaduotojas — 30% mažiau, negu pats brigadininkas.

Ir dar viena "amerika": įsitikinama, kad vietiniai žmonės savo buvusią žemę pažįsta daug geriau už partijos siunčiamus instruktorius ir rajkomų sekretorius. Kur patys žmonės nutaria, ką katram sklype sėti, ten javiai geriau užaugs...

Bet kolchozo žemės dirbti

daugelis neskuba. Todėl siūloni nauji "botagėliai": siūloma, kaip atlyginimas už darbą būtų didesnis tiems, kurie daugiau dienų dirba, pavyzdžiui, jeigu už 200 darbdienų išduodama po 2 kg. grūdų, tai dirbusiems tik 150 esą tereikia duoti tik po pusantro kilogramo, o dirbusiems 100 dienų — po vieną kilogramą už dieną.

UŽDARBAI PLUNGĖS AUDYKLOJE

Plungės lininių audinių fabriko vidutinis darbininko uždarbis 1951 metais buvęs 498 rubliai per mėnesį, o 1957 metais — 730 rublių. (Tokios sumos vargiai pakanka dviem porom pakėniamų batų. Prieš 20 metų net ne kvalifikuotas darbininkas už mėnesinį uždarbį galėjo nupirkti 5-6 poras batų). Uždarbis padidėjęs dėka naujos elektrinės: anksčiau nepakakdavę energijos mašinoms sukti. Senas meistras Kazys Burneika, pareikalautas papasakoti atsiminimų iš "Kučinsko-Pabedinsko šeimininkavimo laiku", uždarbio nelygina, tik gąsdina jaunesniuosius darbininkus, kad tada darbo diena buvusi 12 valandų...

PAGALIAU ŽADA PALEISTI VOKIEČIŲ MOKSLININKUS

Tuoju po karo rusai sugadė daug vokiečių mokslininkų, ypač tų, kurie buvo dirbę prie raketų gamybos, ir išvežė į sovietiją. Taip pat nepaleido ir tų vokiečių mokslininkų, kurie rusams pateko kaip karo belaisviai.

Ilgą laiką tarp Vakarų Vokietijos vyriausybės ir Maskvos

ėjo susirašinėjimas, kad tie prievarta sugauti ir neteisėtai laikomi vokiečių mokslininkai būtų paleisti ir grąžinti į Vokietiją. Maskva į tokius prašymus pagaliau tik dabar pradėjo reaguoti. Vokietijos pasiuntinybė Maskvoje yra gavusi patikinimą, kad ateinantį mėnesį būsiai paleisti 21 vokiečių mokslininkas (su šeimomis 54 asmenys), daugiausia dirbę jų laboratorijose prie Juodųjų jūrų. Tuo tarpu apie kitus vokiečių mokslininkus, kurių priskaitoma daug daugiau, dar nieko nepraneša.

Vakarų Vokietija vis dar tebekovoja ir dėl 100,000 vokiečių karo belaisvių ir civilių grąžinimo, kurių sąrašus pasisekė sudaryti iš grįžusiųjų. Tačiau Maskva vis atsisako, kad tokio skaičiaus vokiečių nesą. Bet reikia manyti, kad po didelių pastangų ir jų gera dalis atsiras.

GATVIŲ KAUTYNĖS CARACASE

Venecuelos sostinėje Caracase antradienį prasidėjęs generalinis streikas virto demonstrantų kautynėmis su policija ir Jimenezą tuo tarpu remiančia tautine gvardija. Ligi šiol turimomis žiniomis, apie 20 asmenų yra žuvę; sužeistų galį būti apie 100, areštuotų — 1,000.

Kautynės tęsėsi ir vakare, nepaisant Jimenezos paskelbto draudimo išeiti gatvėn tarp 6 val. vak. ir 5 val. rytė bei įsakymo policijai šauti be jokio įspėjimo į kiekvieną, kuris tuo metu pasirodys gatvėje.

Valstybės departamentas paskelbė, kad, ligi šiol turimomis žiniomis, JAV piliečiai bei jų turtas nėra nukentėję. Venecueloje gyvena apie 40,000 amerikiečių, jų investicijos siekia 3,000 mil. dol.

PER RADIJĄ APIE LIETUVĄ

Šį penktadienį, sausio mėn. 24 d., Chicago laiku nuo 12:05 iki 12:55 per NBC stotį bus specialioji programa apie Lietuvą. Ta programa bus girdima daugelyje valstybių, jų tarpe ir Ohio.

Programoje bus pranešimas apie Lietuvos istoriją, lietuvių kultūrą. 10 minučių bus duodama lietuviškoji muzika, kalbės p. Daužvardienė ir V. Adamkavičius.

Programą ves Maurice Merryfield. Ji išrūpintą p. Daužvardienės pastangomis.

PORINKIMINĖS KOMPLIKACIJOS

Sekmdienį Gvatemaloje įvyko antriojo prezidento rinkimai praėjusių metų liepos mėnesį komunistų nužudyto prez. Armas vietai užimti. Patys rinkimai praėjo ramiai.

Į prezidento vietą kandidavo trys asmenys. Antradienį paskelbtais preliminariniais duomenimis, daugiausia balsų gavo dešiniųjų kandidatas gen. Ydigoras Fuentes, tačiau su gautais 140,802 balsais jis nesurinko reikalingos daugumos. Pagal įstatymus, pirmajam kandidatui nesurinkus 51% balsų, seimas turi teisę prezidentą parinkti iš abiejų, daugiausia balsų gavusių kandidatų.

Antra vieta tebėra neaiški. Tuo tarpu jos laimėtoju skelbiamas kairiųjų kandidatas Mendez Mantenegro su 98,238, tačiau spėjiojama, kad, visus balsus suskaičiavus, jį galės laimėti vidurio partijos kandidatas Cruz Salazar, šiuo metu turįs 97,768 balsus. Galutinis sprendimas paaiškės penktadienį, susirinkus seimui, kada bus suvesti oficialūs rinkimų duomenys.

Dešiniųjų kandidatas Fuentes pagrasino, kad jei seimas paskirtų prezidentu ne jį, o žuvusio Armas šalininką, šiuo metu turinčių balsų daugumą seime, kandidatą Salazarą — dėlto galės kilti pilietinis karas.

Jei pulk. Salazaras liktų trečioje vietoje, tai reikštų amerikinių interesų pralaimėjimą Gvatemaloje, nes JAV rėmė nužudytąjį plk. Castillo Armas ir jo partiją.

RESPUBLIKONAI PRADEJO RINKIMINĘ AKCIJĄ

Sausio 20 d. respublikonai pradėjo priešrinkiminę 1958 m. kampaniją aukščiausių pareigūnų kalbomis.

Chicagoje 5,700 vakarienių kviečių svečių pirmąją politinę kalbą po 1956 m. rinkimų pasakė prez. Eisenhoweris, prašydamas iš rinkiminės kampanijos išjungti valstybės saugumo klausimą. Per penkerius respublikonų valdymo metus, jis pabrėžė, Amerikos saugumas žymiai sustiprintas. Krašto gėrbūvis pakilęs.

Viceprez. Nixonas New Yorke pasakė tris kalbas, pabrėždamas, kad Eisenhowerio valdymo metai yra buvę patys geriausi visos Amerikos istorijoje. "Tik viena bėda, kad respublikonai paprastai dirba geriau, o demokratai sugeba geriau kalbėti".

Prezidento patarėjas Adams Minneapolisje, suminėjęs demokratų klaidas ir apsilėidimą raketinių ginklų gamybos srityje, pareiškė, kad Truman administracija rėšutams išleidusi 50 mil. dol., o raketų gamybai tik 3.5 mil. dol.

J. J. Bačiūnai, lankydami Sydney, Australijoje, aplankė Mažosios Lietuvos veikėjo Jurgio Reisgio šeimą. Žemai — Reisgių jaunieji vaikai, sėdi — Reisgytė, M. Bačiūnienė ir p. Reisgienė. Stovi, iš kairės: Mūsų Pastogės redaktorius J. Kalakonis, Australijos Bendruomenės vicepir. B. Daukus, J. Bačiūnas ir J. Reisgys.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo apyskaita

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba jau siuntinėja savo rėmėjams 1957 metų pajamų ir išlaidų apyskaitą: ne per laikraščius, o asmeniškai kiekvienam, kas tik yra aukojęs didesnę ar mažesnę sumą (išskyrus tuos, kurie nėra padavę adreso, ar kurių adresas nepilnas).

Tai yra labai tikslingas ryšio su rėmėjais būdas ir sektinas pavyzdys visoms organizacijoms, kurios savo darbą finansuoja rinkliavų keliu.

Kaikurie politinės veiklos centrai atsiikerta negalį viešai skelbti savo apyskaitų, nes nenorį viską atskleisti nepriklausomybės kovos priešininkams ar jų šnipams. Gal tas pasiteisinimas iš dalies ir pagrįstas, tik jis ne nuoseklus, kai susilaikant nuo išlaidų apyskaitų skelbimo, skelbiami tomis (ar kitomis?) lėšomis atliekami toki darbai, kurių kaip tik ar dar labiau nereikėtų taip smulkmeniškai atskleidinėti pasaliečiams. Bet su aukotojais asmeniškai lėšų naudojimo reikalu tikrai galima būti kiek atviresniems, negu su pašaliečiais. LNF taip ir daro: kiekvienam, kas aukuoja, asmeniškai praneša, kiek aukų yra surinkta ir kokios rūšies reikalams kiek išleista.

Tiesa, ir LNF neskaiciuoja, kada, kur ir už ką konkrečių darbų kiek išleista, už kelių dešimčių ar šimtų eilučių kam adresuotą laišką kiek ženklų priliptina ar panašiai. Tam patikrinti yra LNF sukūrusių organizacijų vadovybių paskiriama kontrolės komisija, kuriai aukotojai gali pasitikėti, jei jie pasitiki pačiomis LNF sudariusiomis organizacijomis bei jų vadovybėmis (o kas nei tuo nepasitiki, tas ir LNF neremia, tad prieš tą nėra reikalo ir atsiskaitinėti). Tačiau apyskaita suteikia rėmėjui bendrą vaizdą, kokios rūšies reikalams kokia proporcija lėšos sunaudotos.

Prie apyskaitos bei kreipimosi į rėmėjus pridėdama ir Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Valdybos pranešimas bendradarbiams bei rėmėjams. Tai yra 1957 metų veikimo apžvalga, žvilgsnis į 1958 metus ir drauge pagrindimas, kodėl kas taip, o ne kitaip daryta, arba kodėl nuo ko susilaikyta. "Dabartinių Lietuvos gyvimo reikišnių ste-

bėjimas ir vertinimas yra pagrindas mūsų pasirinkimo, kas bei kaip dabar daryti ar nuo ko susilaikyti", — sakoma to pranešimo pradžioje.

Kita proga plačiau sustosime ties LNT pranešime dėstomomis mintimis. Šiuo atveju norime atkreipti dėmesį į dar vieną naują, kurią LNF deda savo veiklos pagrindą. Būtent, LNF kviesdamas rėmėjus susipažinti su išlaidų apyskaita ir LNT (Perkelta į 6-tą pusl.)

BOLŠEVIKINĖS REALYBĖS PARODA

Pavergtųjų Europos Tautų Organizacijos pastangomis New Yorke atidaryta paroda, dokumentais vaizduojanti sovietinę realybę. Tai nuotraukų, žemėlapių, diagramų rinkinys, sugrupuotas į 4 pagrindines temas: nesiliaują valymą, sovietinis imperializmas, laisvės nedalomumas ir beklasė visuomenė.

Parodą atidarė New Yorko senatorius, resp. K. Javits, pabrėždamas, kad tol, kol laisvė Sovietų Sąjungoje užgniaužta, ir viso pasaulio laisvei grėsia mirtinas pavojus.

Paroda tęsis ištisą mėnesį.

IŠ VISUR

• Maisto už 700,000 dol. JAV pasiūlymą Alžyro pabėgėliams, atsiųsdamos į JT Pabėgėlių komisiją atsišaukimą. Maistą pabėgėliams išdalins Raudonasis Pusmėnulis, Raudonojo Kryžiaus pakaitalas musulmonų pasaulio.

• Mažesnius automobilius gaminti prašė New Yorko burmistras Wagneris savo laiške penkioms didžiosioms automobilių gamybos bendrovėms. Dabartiniai ilgai ir platūs automobilių sukūlija daug problemų gatvėse ir garažuose, lėtiną judėjimą.

• 15,000 sirijiečių minia rėkavo prieš olandus nukreiptus šuolius, kai Indonezijos prez. Sukarno lėktuvas, lydimas 4 MIGų, atskrido iš Jugoslavijos į Dalmaciją.

• Prancūzija ir Jugoslavija pasikeitė griežtais protestais dėl šeštadienį sulaukytos 150 tonų čekoslovakinių ginklų siuntos, kuri, pakranta Jugoslavijos lai-

van, buvo bandoma išmugeliuoti į Alžyrą.

• JAV atstovų rūmų komitetas patenkino prez. Eisenhowerio prašymą, padidindamas šių metų karinės išlaidas 1,260 mil. dol. Pinigai buvo prašyti priešlėktuvinės ir priešraketinės gynybos reikalams.

• Sov. S-gos vyriausybė pareikalavo sukurti neutralią, beatominingą zoną Viduriniuose Rytuose.

• Sov. S-ga rengia penkias vairuojamų raketų bazes Rumunijoje ir dvi Albanijoje.

• Amerikos vairuojamos raketos Matador, galinčios nunešti atominius užtaisus 600 mylių, "pastatytos ir paruoštos akcijai" Formozėje.

• JAV ir Turkija pasirašė sutartį, pagal kurią Turkija gaus amerikinio maisto už 46,800,000 dol., už tai mokėdama savo valiuta.

• Vakarų Vokietijos, Italijos ir Prancūzijos krašto apsaugos ministeriai aptaria ginklavimosi klausimus ir naujų ginklų gamybą.

• Iš JAV armijos vadovybės pareiškimo matyti, kad ji ruošia dvi Jupiter C raketas žemės satelitui paleidimui.

• JAV parduoda Turkijai savo maisto atsargų dalį už 46.8 milijonus dolerių.

• Kansas City sniego prisnigo virš 16 colių ir paralyžavo daugelį darbų. Sniego pūga greičiausia palies ir Chicago, kur laukiama apie 10 colių sniego.

• Vienos mieste nuo 1938 metų Adolfo vardu nebuvo pakrikštytas nei vienas kūdikis. 1938 m. Hitleris aneksavo Australiją.

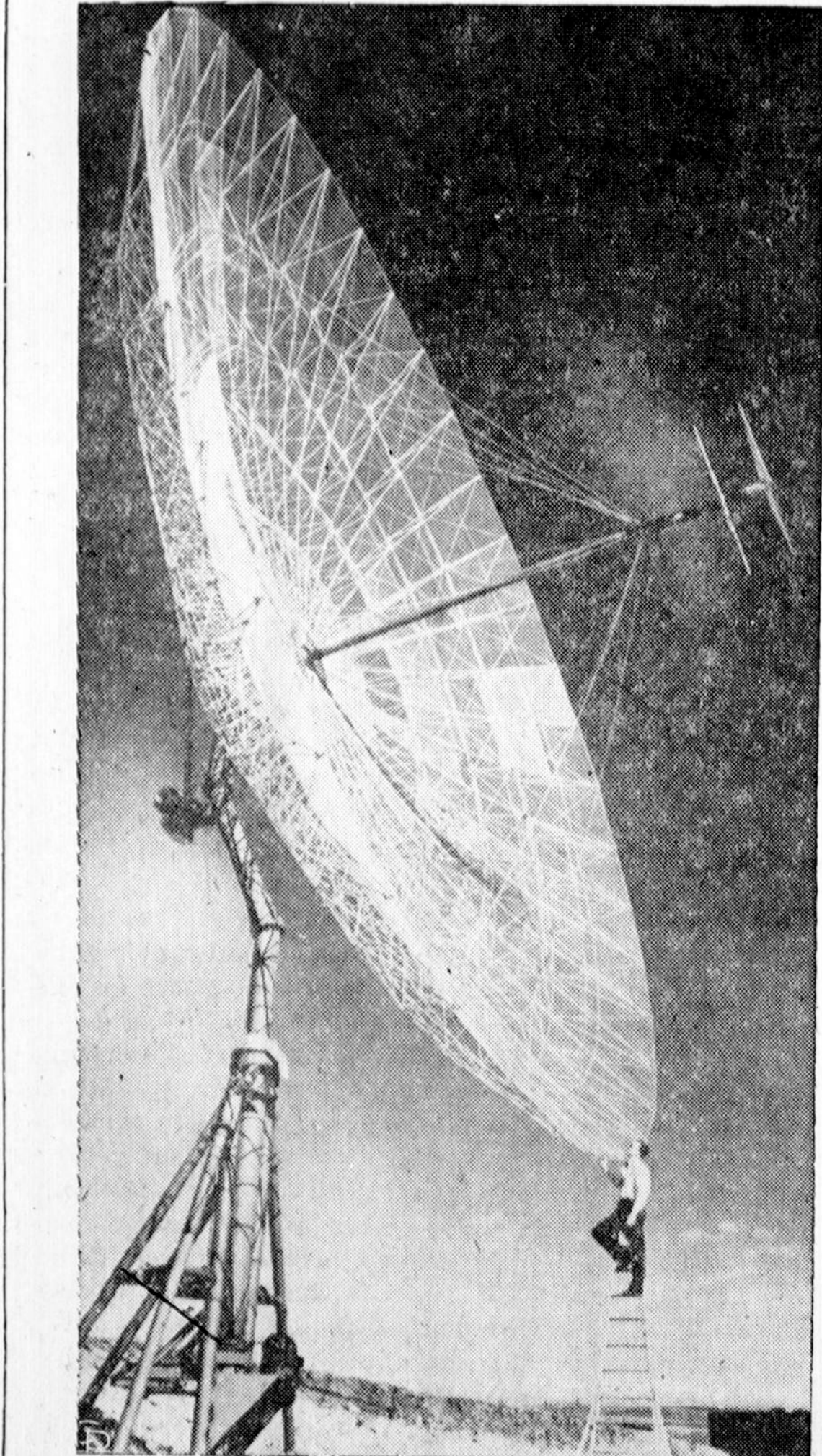
Prie pragarų vartų naujasis atvykėlis randa dvi rodykles: "Rytinis pragaras" ir "Vakarinis pragaras". Prie rytinio pragarų įėjimo stovi ilgiausios eilės, ties vakarinio — tik keli žmonės. Atvykėlis, priėjęs prie informacijos langelio, klausia, kas jo laukia vakariniame pragare.

— Verdanti alyva, gnaibymas įkaitintomis replėmis, badymas adatomis ir t.t., — atsakoma jam.

— O rytiniame?

— Tas pat. Alyva, replės, adatos ir t.t.

— Tai kodėl visi veržiasi į rytinį pragarą, jei tas pat abiejose pusėse? — stebisi atvykėlis. — Na, juk visiems žinoma, kad Rytuose neturima nei alyvos, nei replių, nei adatų...

Milžiniška 61 pėdos diametro antena ir 100 megacyklų persiuntėjas, naujai bandomuose radaro įrengimuose, aviacijos bandymų stoty Californijoje.

DIRVA

THE FIELD

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.
Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Dirvos skaitytojai, atsiųstus mums pageidavimuose ir pasisakymuose, beveik visi užsimeina apie dėtus ar dabar dedamus mūsų ilgesnius rašinius: Vokiečių žvalgyba paskutiniojo karo metu; Wenck armija; Sprausminiai lėktuvai, vairojamos raketos ir satelitai; Pakaruoklių maištas ir kt.

Didžioji skaitytojų dalis tais rašiniiais labai patenkinta. Štai skaitytojas Vl. P. iš Chicago taip sako: "Man patinka, kur rašoma iš praeito karo įvykių, nes lietuvių kalboje tais klausimais buvo labai mažai rašyta". Gi skaitytojas J. G. iš Cicerio dar priduria: "Straipsniai apie slap-tąją vokiečių žvalgybą yra įdomūs ir naudingi. Pageidautina daugiau tokių straipsnių".

Šiuo pačiu reikalu gauta viena ir visiškai priešinga nuomonė. Skaitytojas J. D. iš Dorchesterio taip sako: "Nagrinėkite lietuviškas problemas. Straipsnis apie vokiečių špioną — neaktualus".

Apie kitus ilgesnius ir čia minėtus rašinius atsiliepiamai geri. Skaitytojai dėkoja, kad pagaliau supažindinti su dabartiniais lėktuvais ir raketomis. Dėkoja už spaus-tą Pakaruoklių maištą ir laukia tos knygos pasiroymo.

Bendros tuo klausimu nuomonės tokios, kad tokių rašinių skaitytojai laukia. Ir redakcijos pareiga bus jų pasirūpinti.

Kai Dirvoje baigsis vokiečių slaptosios žvalgybos skyrius, mes pradėsime naują, labai įdomių rašinių seriją apie pirmuosius vokiečių raketinius ginklus V-1 ir V-2, kurie paskutiniojo karo metu buvo ne tik didžiulė sensacija, bet didžiausias rūpestis, kada tie ginklai pradėjo griauti Londoną. Pilnai suprantamos anglų pastangos tuos ginklus išaiškinti ir jų gamybos centrus sumaikinti. Visa tai tuo-se įdomiuose rašiniuose ir patirsite.

Iš kitų skaitytojų pageidavimų, kurie nebuvo minėti praėjusiam ir šiame Dirvos numeruose, dar minėtini prašymai, kad Dirvoje būtų daugiau rašoma Lietuvos valstybės sienų klausimais, Lietuvos unijos su Latvija klausimu, būtų plačiau paašikinta, kodėl nepasisekė vienybė tarp lietuviškųjų veiksmų.

Vienas skaitytojas mus barakam mes jungiamės į Draugo praktikuojamą mėnopolinį paprotį rašyti vien apie kunigus ir jais per daug domimės, gi kitas mus gerai išbara, kad tokiems reikalams per mažai vietos skiriame.

Tuo reikalu išeitų taip: ar taip ar kitaip darysi, visvien mušti gausi. O redakcija yra tokios tvirtos nuomonės: visi lietuviškai mums brangūs ir mes kiekvieną iš jų, visiškai nesvarbu, kokiai profesijai jis priklauso, mes atitinkamai pagerbsime, jei jis tik ką gero yra padaręs ir lietuviams garbę pelnęs.

Jau praėjusiam Dirvos numeryje esam minėję, kad tų mūsų prašytų skaitytojų pageidavimų ir pasisakymų dėl būsimos geresnės, visiems mielesnės Dirvos, dar mažokai esame gavę. O jų

turėtume gauti daugiau. Jas turėtų parašyti kiekvienas skaitytojas. Redakcijos pareiga būtų tuos pageidavimus, pagal galimybes, įgyvendinti ir tuo su skaitytojais susirinti dar tvirtesniais ryšiais.

Jūs laukiate įdomesnės Dirvos, mes laukiame atvirų Jūsų pasisakymų. Ir nevenkite mums rašyti. Mes tikrai laukiame!

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Tėčiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

Kas ir kur?

• Min. St. Lozoraitis, ryšyje su NATO vyriausybės svarstomais santykiais su Sovietų Sąjunga, NATO gen. sekretoriui P. H. Spaakui pasiuntė raštą. Jame prašo, atsiradus tinkamai progai, daugiau išryškinti Centro ir Rytų Europos kraštų politinės nepriklausomybės atstatymo bylą.

• Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus šį savaitgalį lankosi Brooklyne. Su vietiniais tautinės Sąjungos skyriais aptars aktualiuosius reikalus.

• Filmų ir televizijos aktorės Rūtos Kilmontytės spalvotą nuotrauką ir gražų aprašymą per du puslapius atspaudė šios savaitės TV Guide žurnalas. Aprašyme pažymėta jos lietuviškoji kilmė ir filmų karjeros pradžia. Aktorė dabar turi 21 metus.

• Dramos aktoriui Juozui Staniuliiui, dabar esančiam Lietuvoje, kaip komunistinė spauda praneša, suteiktos nusipelnusio artisto vardas. Po tokiu nutarimu pasirašęs J. Paleckis ir S. Naujalis.

• "Kristaliniam Karste" — naują Jono Aisčio eilėraščių rinkinį išleido prel. P. Juras, galimai gauti šiuo adresu: J. Aistis, 123 Milford St., Brooklyn 8, N. Y. ir pas platintojus. Kaina \$2.00.

• Rašytojas kun. M. Vaitkus šiais metais švenčia 50 metų kunigystės sukaktį. Dabar gyvena netoli Bostono ir vienuolyne eina kapeliono pareigas.

• Laikraštininkas Vytautas Alseika, persikėlęs į Los Angeles, nuo sausio mėn. 2 d. gavo darbą federalinėje įstaigoje ir tikisi ten įsitvirtinti.

• Kalifornijos lietuvių respublikonų metiniame susirinkime, įvykusiame Los Angeles 12. 1. 58, šioms metams išrinkta nauja valdyba: pirm. — L. Valiukas, nariai: G. Rudelis, K. Lukšis, dr. Valančius, dr. Varnas, Al. Dabšys ir V. Seštokas.

• Zigmąs Kalinauskas ieško: Julijos Žalkauskaitės ir Aldonos Balčytės. Žinantieji praneškit: 31 Jaques St., Elizabeth, N. J.

TORONTO

RINKIMŲ BOSTINIS KLAUSIMAS

Toronto LB apylinkės Tarybos rinkimai įvyksta vasario 9 d. Yra pasiūlyta 50 kandidatų. Iš to skaičiaus į Tarybą pateks 25.

Rinkimų būstinės vieta, be-rods, iki šiol dar nėra paskelbta. Kiek prisimename, praeitą kartą rinkimai vyko keliose vietose; tai buvo daryta, norint pagauti daugiau balsuotojų. Suprantama, labai gražu, kada gausiau dalyvaujama rinkimuose, tačiau, siekiant patogumo balsuotojams, buvo susidurta su tokia painiava, kurios tuometinė rinkimų komisija neįveikė.

Mat, esanti keletai rinkiminių būstinių, reikėjo sudaryti atskirus kiekvienai vietai rinkimų sąrašus. Tačiau tokių sąrašų sudarymas, neatsižvelgus rinkimų nuomonės, sunkiai įmanomas. Todėl visoms rinkiminėms būstinėms, kurios buvo šalia viena kitos, duoti bendri kolonijos lietuvių sąrašai.

Reikia pasakyti, kad teisiniu požiūriu tai nėra per daug idealu. Tokia tvarka leidžiama nesukontroliuojamai tam pačiam rinkėjui, jei tik jis panori, balsuoti visose rinkiminėse būstinėse. Ir visuomenė ne visiškai buvo tuo patenkinta, tačiau, kito kelio nerandama, reaguavo nepasitikėjimu ir atšalimu.

Reikia tikėtis, kad šiais metais rinkimų komisija nepakartos praeities klaidų ir ras geresnę išeitį.

A. Jūraitis

WELLAND

UŽGAVENIŲ BALIUS

Vasario 15 d. Slovakų salėje, 162 Hagar st., rengiamas užga-

vėnių balius-šokiai. Programą išpildys Toronto scenos ir meno mėgėjų grupė, suvaikindama R. Spalio 2 veiksmų komediją "Batai" iš tremtinių gyvenimo Anglijoje; rež. p. Kalūza. Taip pat programoje dalyvaus Hamiltono tautinių šokių grupė, vadovaujama G. Breichmanienės. Po programos šokiai, bufetas ir loterija. Aplinkinių kolonijų lietuviui kviečiami gausiai dalyvauti.
Rengėjai

PHILADELPHIA

NAUJA BALFO VALDYBA

Sausio 12 d. įvykęs BALFO 52 sk. visuotinis susirinkimas išrinko naują valdybą, kurią sudaro: I. Romanauskienė, V. Klapauskas, H. Mislauskas, J. Gečiauskas ir J. Lukas.

Susirinkimas buvo labai negausus. Jame dalyvavo vos 14 asmenų. Liūdną, kad taip greit užmirštami vargstantys broliai Vokietijoje, Lietuvoje ir Sibire, ir nenorima jiems pagelbėti nei darbu, nei dolerių. Juk nemažos lietuvių kolonijos skyrius 1957 metais turėjo vos per 800 dol. pajamų. Negi artimo meilę skelbiame vien tik žodžiais, neįrodydami darbais?
P. M.

WATERBURY

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO MINĖJIMAS

Klaipėdos krašto atvadavimo 35 metų sukakties minėjimas įvyks vasario 2 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Šv. Juozapo parapijos senoj mokykloje.

Minėjamą rengia Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija ir praneša savo nariams, kad po minėjimo toje pat vietoje šaukiamas metinis susirinkimas.

MARGUTIS

yra patį seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairūs ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumėrata \$3.00.
Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

SLAGOR MACHINE & TOOL COMPANY INC.

9401 Sandusky

VU 3-7788

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street

IV 1-2901

BEST WISHES

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

FEINER HOMES

18302 Harvard Avenue

SK 2-1477

GREETINGS and BEST WISHES

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET

CH 1-2225

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

BEST WISHES

FROM A FRIEND

Eagle Stamps padeda taupyti su kiekvienu pirkiniu

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores

DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Išpardavimas!

VYRŲ PUIKAUS COUNT BROADCLOTH

Wash'n Wear Išveiginiai marškiniai

Maži netikslumai garsios rūšies, 3.95 vertės

Ilgai nešiojantys, puikios medžiagos Wash 'n' Wear išveiginiai marškiniai, kurie per praeitus sezonus įrodė savo populiarumą! Pagaminti su puikiu kalnietum ir reguliariais mankietais. Ir jie reikalauja mažai lyginimo, išlaikant grožį. Maži netikslumai, garsaus gamintojo. Dydžiai 14 iki 17; rankovių dydis 32 iki 35.

1.99

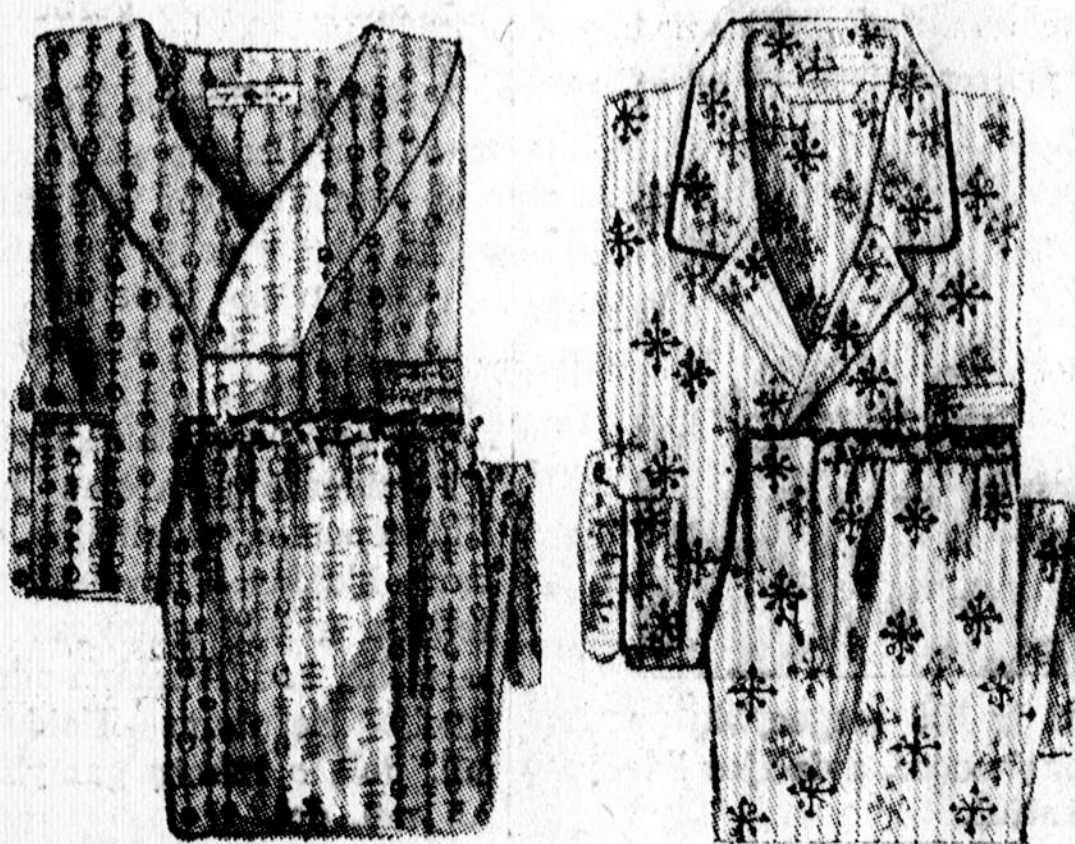
Vyrų Sanforized* Broadcloth Pižamos

Reguliariai 2.99 iki 3.95 vertės

Populiarios, patogios Sanforized* Broadcloth pižamos, užsivelkamo per galvą stiliaus. Daug megiamų raštų ir spalvų. Maži netikslumai, dydžiuose A, B, C, ir D.

1.99

Pastū ir telefonu užsakymai priimami... Šaukti Cherry 1-3000
The May Co.'s Basement Men's Furnishings Department
Downtown and On the Heights

Dar nematyti lietuvių kongresmano

"Draugas" (sausio 15) pasiūlydamas pranešė, kad Chicago Demokratinės partijos vadovybė nepriėmė net pasikalbėti lietuvių komiteto, kuris buvo užsiėmęs remti inž. A. Rudžio kandidatūrą į Atstovų Rūmus. Tačiau komitetas tęsia savo darbą toliau ir bandys laimėti 1960 metais.

Pasirūšimas girtinas. Bet kad Chicago Demokratinės partijos vadovybė neparodė entuziazmo inž. A. Rudžio kandidatūrai, visai suprantama. Kandidatui būti išrinktam, reikia kelių (ar kelio-likos?) šimtų tūkstančių balsų. Taigi kandidatas turi būti savo distrikte populiarus. Toks populiarumas paprastai įgyjamas kandidatuojuojant į mažesnes pareigas (jeigu asmuo kuo kitu nėra pagarsėjęs), ypač, jeigu jis esti išrenkamas ir gerai pasi- reiškia darbe. Inž. R. Rudis, jokiais politines pareigas nėra buvęs išrinktas ir nėra net kandidatavęs. Partijai siūlyti kandidatą į Kongresą tokį visiškai neišbandytą dydį labai rizikinga, nes tai gresia beveik užtikrintu pralaimėjimu. O komitetas, kuris tokį neišbandytą kandidatą siūlo iš karto į Kongresą, partijos vadovybei turėjo atrodyti nesugebąs suprasti tokio labai paprasto dėsno. Tad gal todėl ta vadovybė nerado reikalo gaišti net ir pasikalbėjimams su juo.

"Draugas" nurodo, kad Chicagoje esą apie 75,000 lietuvių balsų, kurie galėtų rinkimus, taigi Demokratų partija klydusi numodama ranka į tuos balsus. Gal tiek lietuvių balsų Chicagoje ir yra, bet kad jie ką lemty, tai reikia, kad bent jau lietuvių tarpe kandidatas būtų neabejotinai populiarus. Inž. A. Rudis, palyginti, neseniai pradėjo reikštis visuomeninėje lietuvių veikloje ir dar toli gražu nėra tiek išpo-

puliarijės, kad visi Chicago lietuvių už jį būtinai (net "partijų linijas" peržengdami) balsuotų, vien tik todėl, kad jis lietuvis. Lietuviams, be abejo, būtų labai malonu matyti savo tautietį Atstovų Rūmuose Washington, bet tai nereiškia, kad jo kvalifikacijos nesvarbu. Priešingai, jei jau kartą pavyktų pasiekti tokio laimėjimo, tai svarbu, kad tas pirmasis lietuvis kongresmanas būtų nors kiek daugiau negu vidutinio lygio kongresmanas. Ar inž. Rudis atitinka bent vidutinį lygį, — duomenų apie tai spęsti dar mažai. Neseniai, sako, inž. Rudis pats pasipasakojo apie savo žygius a. a. min. žadeikio laidotuvių metu Lietuvos pasiuntinybės reikalais. Jeigu jis tikrai tokius žygius darė, kaip pasakojama, tai išeitų, kad jis silpnokai orientuojasi politinio taktikos dalykuose ir yra bandęs Lietuvos reikalą "meškos patar-navimą" padaryti... Tai reikš- ty, kad jis dar neturi Kongres- manui reikalingų kvalifikacijų, o ir lietuviams vargu ar įdomus, kaip kandidatas į Kongresą. Ko-

miteto užsimojimas toliau ban- dyti laimėti būtų remtinas, bet tam reikia turėti kandidatą ir tinkamesnį ir populiareesnį lygiai lietuvių, lygiai kitų tarpe.

BEST WISHES
To You All

BARTUNEK
CLOTHERS

FINANCE YOUR
APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14958 St. Clair Ave.

6529 Union Avenue

833 Prospect Avenue

NAŠLAITE

Ją vis matau čiurtoais marškinėliais,
Kietai nei kviečio varpos supintom kasom
Melsvų akių našlaitę piemenėlę
Atbridusią ankstyvo rytmečio rasom.

Matau vargę užguitą mažametę,
Likimo atiduotą valiai svetimę,
Ir kaip jinai baiminga, pasimetus
Gyvenime be meilės, džiaugsmo ir namų!

Kaip stumdo žmonės svetimi ir skriaudžia,
Ir kaip ji pasiskyst neturi kam:
Tik vėjas neša jos dainelę graudžią
Ir sako sunkų sielvartą tušties laukam...

O kaip nepameti giedros tu veide?
Vargę rugiagėlės pražydusių akių?...
Kietas kasas tik per petis nuleidus
Ji eina, žydi savo polėkiu lakiau...

PAVERGTOJI

Aprėdė, sese, vėl tave žiūkeliu
Ir varo eit per aikštes ir gatves:
Minėt gegužę, kruvinąjį spalį
Ir tyčiotis iš skurdo ir savęs.

Kaip baudžiavoj, tau kruvinam valdovui
Vėl reikia puoštis, šokti ir dainuot,
Savy slopinti karčią vergovę,
Pražydusią melsvų akių linuosi.

Bet tu dainuok ir šok sau laisvės gandą,
Ir laikas vėl ją laukiamą atves!
Ir eik, sesute, eik dantis sukandus
Per lygų lauką, aikštes ir gatves...

Iš naujojo Jono Aisčio poezijos rinkinio
"Kristaliniam Karste".

NUTUPĖ VABALAS...

(Užrašai, beskaitant dr. P. Ancevičiaus paskaitą apie pabėgusį nuo Stalino Smetoną ir skubantį pas Staliną Voldemarą)

VI. Sausio 7.

Aiškliai parašyta: "Paskaitos pabaiga". O po prieraišo dar ir "GALAS" pridėtas... Tik bu- vau įsismaginęs laukti įvykius ant karštų pėdų tyrinėjusio is- toriko reveliacijų, o čia — him- nas šveicarijos grožiui ir ka- lambūras, kad Kybartų akta ne- prilįgstą Maironio eilėraščiui apie Rigi Kulm...

Paskutinis paskaitos žodis — "Nežinau". Pats išmingiausias pareiškimas visoj "paskaitoj"! Reutlingeno ar Pfillingeno ko- misijos Kybartų aktus jau seniai

HOLLYWOODO MARGINIAI

Praėjusių metų gale mirusio filmų magnato Louis B. Mayer palikimą, kuris viršija 13,000,000 dolerių, tvarko teismas. Pasiro- do, kad didžioji palikimo dalis skirta įvairioms organizacijoms ir institucijoms — labdaros tik- slams. Našlei ir kitiems artimie- siams palikta tik maža dalis. Mrs. Mayer per savo advokatus teismui įteikė reikalavimą, kad jai būtų išmokama po 15,000 do- lerių kas mėnesį, nes tiek esą reikalinga jos pragyvenimui...

Atsisakę liudyti Antiameriki- nės veiklos komitetui 23 filmų aktoriai, rašytojai, statistai ir įvairūs tos srities darbininkai nustojo darbą. Dabar jų advo- katai kreipėsi į Aukščiausią Teismą Washington, reikalau- dami atstatyti konstitucines teis- es jų klientams, kad jie galėtų dirbti jų pasirinktoje srityje... Gi šitie "nekaltieji" savo laiku atsisakė liudyti apie jų ryšius su komunistine veikla.

Kabaretų šokėja Tempest Storm, kuri šoka scenoje, tik kai kurias vietas pridengusi "fygos lapu" — savaitei gauna 2000 do- lerių. Jos gyvybė apdrausta 1,000,000 dolerių sumai.

Kiek uždirba žymesnieji Hol- lywoodo aktoriai? Neseniai viena filmų studija savo statomam fil- mui norėjo nusamdyti kitoje stu- dijoje ilgesniam laikui kontrak- tuotą aktorį. Už tą vienkartinį pasirodymą (tik tame viename filme) buvo pasiūlyta 750,000 dolerių. Bet... kontraktą turin- ti studija nesutiko leisti tam ak- toriui vaidinti kitos studijos sta- tomame filme. Šitoks atlygini- mas dar nėra pačių žymiųjų ak- torių alga, nes tos tikrosios "žvaigždės" uždirba ir žymiai daugiau.

seniai į miltus sumalė... Ir jų sudarymo vietą nustatė... Kur- ten P. Ancevičiui susilyginti su tomis, tiek daug dėl Kybartų aktų praktikavusiomis ir jau užmirštomis komisijomis! O ak- tai, — ką tu jiems padarysi: gu- li sau kažkur "šaldytuve" ir, turbūt, dėl tų komisijų ir "pa- skaitų" nesidaro nei geresni, nei blogesni...

Prieraiše paskaitininkas prisi- pažįsta, kad kieno automobilį Chodakauskas nuo bolševikų iš- rideno — tikrai nežina, kiek dolerių prezidentas turėjo nesu- skaitęs, po kiek už pietus mokė- jo — nematęs, ką pasienio sar- gūbinių prezidentui sakė — ne- girdėjęs, tik iš prezidento me- muarų sprendžias. O pirma vis- ką taip "tiksliai" pasakojo, ir

netgi iš anksto pasiskelbęs pa- sakosias tik tą, ką matęs ir savo užrašuose jam žinęs. Tai štai kaip esama su tais mūsų "objekty- viais memuarininkais"...

O priede ir pamokslas buvu- siams ar esamiems "ponams tau- tininkams": esą, nefriukšmau- kit, nedemonstruokit, nes jūs visvien neturite nieko bendra su demokratijos nuostatais, parem- tais tolerancija ir kitų nuomonės gerbimu...

Na, jeigu jau iš tikrųjų netu- rim, tai kodėl gi, po šimts py- kių ir nepatriukšmavus?! Bet pamokslininko sponsorius dr. P. Grigaitis čia pat rašo, kad triukšmavo tik "trejetas įsika- ūsusių tipų". Tai kokių gi pagrindu "draugas socialistas" Ance- vičius tautininkams pamokslus sako? Jei jau taip, tai ir aš galiu gal neprasciau pasakyti, pav:..

toki draugai socialistai daug geriau pasitarnautų kam tik jie nori, jei nebūtų toki aklaplėšiški

ir nevadintų objektyviomis nuo- monėmis "paskaitų", kuriose ne- žino apie ką kalba, nežino ką kalba ir nežino, kuriems galam kalba, nes su lietuviams rūpi- mais reikalais tokie vistiek se- niai nebenturi nieko bendra ir jie nesugeba pasirodyti pagarbos vertomis nuomonėmis...

Pamokslas už pamokslą ir — kvit. **Skeptikas**

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

WILSON and CO.
INSURANCE

11800 SHAKER BLVD.

Call WY 1-5800

NĖRA AMERIKOJ ALAUS STROH'S SKONIO...

NES STROH'S YRA...
Amerikos tik ugnim virtas alus!

Ugnim virimas prie 2000 laip. padaro
kažkaip puikų Stroh's... padaro jį
lengvesnį, skanesnį, daugiau gaivi-
nantį! Šiandien, paprašyk Stroh's
alaus buteliuose, dėžutėse ar jūsų mė-
giamiausiam bare!

Jums patiks **Stroh's** šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DABAR UŽ VIETINES KAINAS

Nepažįstamoji Amerika

LIETAUS GAMINTOJAI

Alyvinės spalvos karinį lėktuvą prarijo milžiniškas debesys. Mes tegirdėjome vien tik jo motoro gaudimą. Netrukus jis išlindo kitoje baltojo milžino pusėje. Tačiau mėly- name dangaus fone vis dar nematėme jokios snaigės.

Iš antrosios mašinos mums pranešė:

— Bandysime pistoletu.

Juokinga, kai pagalvoji, kad pora sidab- ro jodidu užtaisytų šovinių galėtų kaip nors paveikti tą ramiai sau padange plaukiančią didybę.

— Jis mažiausiai dviejų mylių aukščio penkių mylių ilgio, — man į ausį sušuko greta sėdįs žmogus.

Prieš pakildami, mes buvome susitarę "savo" debesiai duoti mitinio banginio "Mo- by Dick" vardą.

Jau ir antroji mašina perpiovė "Moby Dick" į dvi dalis, kurios dideliu greičiu ar- tėjo prie viena kitos ir po minutės vėl susi- jungė. Baltasis banginis dangaus jūroje iro- niškai šaipėsi iš mūsų. Jo grąmasa buvo iš- šaukianti. Ir antrasis puolimas neprivertė išduoti jo viduriuose susirinkusią drėgmę.

Pilotas davė ženklą. Dabar buvo mūsų eilė. Akimirka vėliau mes nėrėme per baltą

miglą. Nedūžtančio stiklo gaubtas virš mūsų aprasojo. Tačiau netrukus vėl atsidūrėme saulės šviesoje.

— Sniegas! — sušuko vyras šalia ma- nęs, kuris, mums dar tebesant debesies-ban- ginio viduriuose, kažkaip suspėjo išmesti indelį su sauso ledo dalelytėmis.

Tikrai. Mūsų mašinos sparnai buvo ap- traukti lengva šarma, kuri netrukus pavirto ryškiai žėrinčiais vandens lašeliais. Mes ap- sisukome ir pamatėme, kaip "Moby" pradėjo keistis į šokį snaigį, kurios krisdamos tirpo ir virto lietaus lašais.

Apachių, peržiūvusioje lygumoje, sto- vų du vyrai, su šviesiomis, plačiomis šiaudi- nėmis skrybėlėmis ant galvų, staiga pradėjo bėgti į didžiojo šešėlio pakraštį, kur saulė žėrė nė kiek nemažėjanti karštį.

Visa tai atsitiko Albuquerque, Naujo- joje Meksikoje, kur man buvo leista daly- vauti oficialiuose JAV armijos bandymuose, pakartotinau vykdomuose "oro kontrolei" stu- dijuoti. Po to man teko sutikti daugybę kitų "lietaus gamintojų".

Pavyzdžiui, jaunuoliai iš Socorro, N. Meksikoje, specialios mokyklos, kurie yra

pasiryžę suvaldyti griautinį ir žaibą. Spal- votų filmų kameromis ir radaro aparatais apsiginklavę, jie medžioja audros debesys. Pakilus labai tamsiai debesų sienai, jie pr- skrenda ir bombarduoja ją mikroskopškai mažomis metalo dalelytėmis, apie kurių su- dėtį jie nenori kalbėti.

— Mes bandome pakeisti audros elektri- nį įtampos laipsnį, siekdami sukludyti žai- bus ir galbūt išprovokuoti lietų, — paaiškino man mokyklos vedėjas.

Schenectady, "General Electric labora- torijoje, mačiau tą paprastą bandymų apa- ratą, kuriuo jaunasis Vincentas Schaeferis 1946 m. liepos mėnesį pirmą kartą "padarė lietų". Per bandymus, kurie buvo vykdomi Mount Washington, Schaeferis ir jo šefas Irvingas Langmuiras pradėjo domėtis taip vadinamais "peršaldytomis debesimis". Tie de- besys, slenką lediniai šaltuose oro sluoks- niuose, turi vandens lašų, kurie, prieš visą logiką, nenori tame šaltelyje sustingti. Jau eilę metų buvo žinoma, kad iš tokių debesų tik tada pradeda snigti, kai lašai susikrista- lizuoja aplink iš šalies įsiveržusį branduolį.

Ši teorija vokiečių Walterį Findeiseną jau 1938 m. paskatino išpranašauti, jog netrukus būsia galima tuos debesys, įsiviedus į juos atitinkamos rūšies branduolius, priversti iš- duoti lietų. Schaeferis panoro išbandyti tai praktiškai laboratorijoje.

Bandymams buvo panaudota visai pa- prasta, juodu aksomu išmušta ledo dėžė, ku- rioje degė ypatingai šviesi lempa. Jon Schae- feris pūtė pirma savo kvapą, kuris turėjo vaizduoti "peršaldytą debesį", o paskui įvai- rias pulverizuotas medžiagas, kurios turėjo būti kristalizacijos branduoliais. Vieną po kitos jis išbandė per šimtą įvairių medžiagų. Pūtė jis dėžę, tarp kitų, grafitą, kvarcą, sie- rą, anglies dulkes, įvairias smėlio rūšis, pa- galiau net muilo miltelius ir pudros dulkes. Viskas veltui.

Kaip dažnai bandymų metu, taip ir čia padėjo atsitiktinumas. Kad sumažintų tem- peratūrą savo ledų dėžėje, Schaeferis atsi- nešė truputį sauso ledo ir, dar jam nepradė- jus į "peršaldytą kvapą debesį" pūsti savo naujausią bandymų medžiagą — ugniakalnių lavos dulkes, staiga juodo aksomo dugne su- blizgo taip ilgai lauktieji kristalai. Ilgai ieš- koti kristalizacijos branduoliai buvo rasti: tai mažos sauso ledo dalelytės. Schaeferio "kvapo debesys" jos iššaukė grandininę reak- ciją. Iš vienos snaigės netrukus pasidarė dvi, iš dviejų keturios, iš keturių aštuonios — ligi visos dirbtinis juodo aksomo dangus ap- kibo blizgančiomis, sušalusiomis žvaigždėle- mis.

Veik vienu metu su Schaeferiu tikslą pasiekė ir vienas jo laboratorijos kolegų, Ber- nardas Vonnegutas, kuris jau seniai ieškojo

sniegą formuojančių branduolių, kuriais bū- ti galima apšaudyti debesys. Vienaime vado- vėly, kuriame buvo išvardinta netoli dviejų tūkstančių kristalų sudėtis, jis rado vieną, kuris beveik visiškai buvo panašus į sausojo ledo kristalus. Tai jau nuo sena fotografijos srityje naudotas sidabro jodidas. Po pirmo nepasisekimo, iš kurio paaiškėjo, kad viešoje prekyboje gaunamas sidabro jodidas nėra pa- kankamai grynas, antrasis bandymas su gry- nomis sidabro jodido dalelytėmis atnešė "pu- kių rezultatų".

Nei Schaeferis, nei Vonnegutas savo at- radimų neslėpė, ypač po to, kai Schaeferiui 1946 m. lapkričio 13 d. pasisekė savo ledo dėžės bandymą sėkmingai pakartoti tikra- me "peršaldytame debesyje". Ir vos tik pa- aiškėjo, kad, punkščiant sauso ledo arba si- dabro jodidu daleles, grąlima "melžti" lietaus debesį, Amerikos padangėje atsirado tuzinai "burtininkų". Ypač nuolat lietaus trokštan- čias pietvakarių valstybes užplūdo gausybė šių mėgėjų — lietaus gamintojų. Vieni jų norėjo iš dangaus parsigabenti lietų vien sa- vo reikalams, kiti iš to "lietaus raganavimo" pradėjo daryti gerai klestintį biznį. Tačiau nė vienas jų šioje srityje neturėjo tokios sėkmės, kaip Irvingas P. Krickas, kuris, tre- jetą metų "pasėjęs" debesys sidabro jodidu, susikrovė milijonus.

(Bus daugiau)

Vokiečių karinė slaptoji žvalgyba
paskutiniojo karo metu

ARTIMUOSE IR TOLIMUOSE RYTUOSE

Atpasakoja L. S.

Ir prancūzai svarstė Baku užėmimą

Karo žygio Prancūzijoje metu į vokiečių rankas pateko prancūzų Generalinio štabo slaptieji dokumentai. Iš jų paaiškėjo, kad maždaug tuo pačiu laiku, kai Wehrmachto vadovybė su admiralu Canaris svarstė Baku problemą, — 1940 metų sausio mėn. prancūzų ministras pirmininkas Daladier pavadė Generalinio štabo šefui generolui Gamelin ir Karo Laivyno vadovybės šefui admiralui Darlan, iširti galimybes Baku puolimui. Abu pradėjo pasitarimus su anglais.

Charakteringa alijantų ir vokiečių galvosėnai, kad anieji planavo jūros ir oro puolimo akciją, vokiečiai gi, pagrįdę viską ruošė sausumos pajėgoms. Apie pastarąją galimybę alijantai greičiausiai visai negalvojo, nes antraip būtų buvę bent kokių jų žvalgybos šiaurinėje Persijoje pėdsakų.

Jūros ir oro pajėgų akcija buvo įmanoma, jei turkai leistų perskirti savo teritoriją ir atidarytų Dardanelus. Tas praktiškai reikštų atsisakymą nuo neutraliteto. Stebėtina, kad visai negalvota apie paprastą sausumos kariuomenės akciją, kur teoretikų pereiti Irako ir persų provincijas, o vietoj to planuotas karo žygis, kuriam įvykdyti tektų susidurti su daugeliu sunkių politinių kliūčių.

Vokiečiams pasiekus Kaukazą

Kai vokiečių armijos pasiekė Kaukazą ir 1942 metais iškėlė savo vėliavą Elbruso viršūnėje, atrodė, jog būtų pasiekiami naftos laukai Mossul'e, o taip pat ir anglų-iranių didžiosios valykos prie Abadano. Reikėjo skaičiuoti su galimybe, kad vokiečiai žygiuos tolyn į Iraną.

Šiuo atveju, aišku, anglai prieš pasitraukdami sunaikintų grėžimo šulinius ir naftos valymo įmones, taip kaip jie visad iškėlė elgdavosi su visais karo reikalams svarbiais įrengimais. Rafinerijos ir naftos šaltiniai Europai buvo gyvybiniai reikalingi. Išvengimui didelių sunaikinimų buvo išdirbtas žemiau atpasakojamas planas.

Didelių tikrumo spėta, kad besitraukdami britai grėžimo šulinius užbetonuotų ir valyklas atitinkamai susprogdintų. Specialistų nuomone tuo būdu visa produkcija būtų nutraukta keliems metams. Reikėtų šalia užbetonuotų šulinių gręžti naujus, o valyklas iš pamatų atstatyti. Todėl sugalvota veikti anksčiau, — su-trukdyti normalų darbą, kol dar viskas priklauso anglams. Taip sakant — sabotazas prieš sabotazą!

To norėta atsiekti visai paprasta priemone; grėžimo šulinius, hydravimo ir Crack bokštus, naftos vamzdžius pripildyti smėlio ir tuo juos padaryti veik neįsibetonuojamais.

Berlynas pradėjo šią idėją laikė gryną fantaziją, bet karinei slaptajai žvalgybai reikalaujant, projektą apsvačiusi specialistų komisija priėjo išvados, kad techniškai tai pagrįsta ir įmanoma.

Remiantis tuo sprendimu imta smulkiai planuoti ir ruošti akcijas. Ją turėjo įvykdyti patyrę naftos technikai, vadovaujami vyro, kūręs gerai pažinojo ne vien naftos laukus bei įmones, bet taip pat ir kraštą, jo žmones, ypač beduinių šeichus, kurių pavaldiniai sudarė didžiulį Abadano darbininkų. Ir mano 1940 metais surinktos žinios turėjo dabar nemažai naudoti.

Pasiruošimai vyko labai sklandžiai, bet juos teko staiga nutraukti, kai paaiškėjo, kad vokiečių žygiavimas Kaukaze sustabdytas ir kad kalnai pasidarė jiems nebereikalingi.

Mažas karas dėl vieno asmens

1941 metų pradžioje karinė slaptoji žvalgyba pasiuntė Tebris majorą Schultz-Holthus, kaip konsulato sekretorių. Rusams ir anglams 1941 metais rugpjūčio mėn. įžengus Persijon, jis ir jo žmona, kartu su kitais vokiečiais buvo internuoti Sirvan vietovėje prie Teherano. Juodu iš belaisvės pabėgo ir po nuotykio pilnos kelionės atsirado pas kašgajus, — vieną iš karingiausių pietinės Persijos tautelių. Norėdama susisiekti su Vokietija, ponė Schulze-Holthus persirengusi vyru per kurdų kalnus pasiekė Turkiją. Jos prašymu SD pasiuntė lėktuvu du įgaliotinius.

Ši trijų vyrų grupė išsilaikė, kol kašgajai, anglų apsupti ir spaudžiami, juos perdavė.

Schulze-Holthus įrodė esąs gabus žvalgybos karininkas. Veikdamas savarankiškai, toli nuo tarnybos vietos, sugebėjo savo išradingumu, drąsa ir veikla prištiti skaitlingus anglų dalinius. Iš anglų pusės panaudojant karių skaičius ir medžiagos kiekis prilygo mažam karui. Ir tas viskas dėl vieno vienintelio asmens!

1941 metais, karinės slaptosios žvalgybos II-sis skyrius, pasinaudodamas kai kurių arabų partijų priešangliškų nusistatymu, Londone Irakui sukelti neramumams, bet pradėtas sukilimas daug vaisių neaukė: keli vokiečių karininkai žuvo, o arabų vadai turėjo bėgti Turkijon arba Persijon.

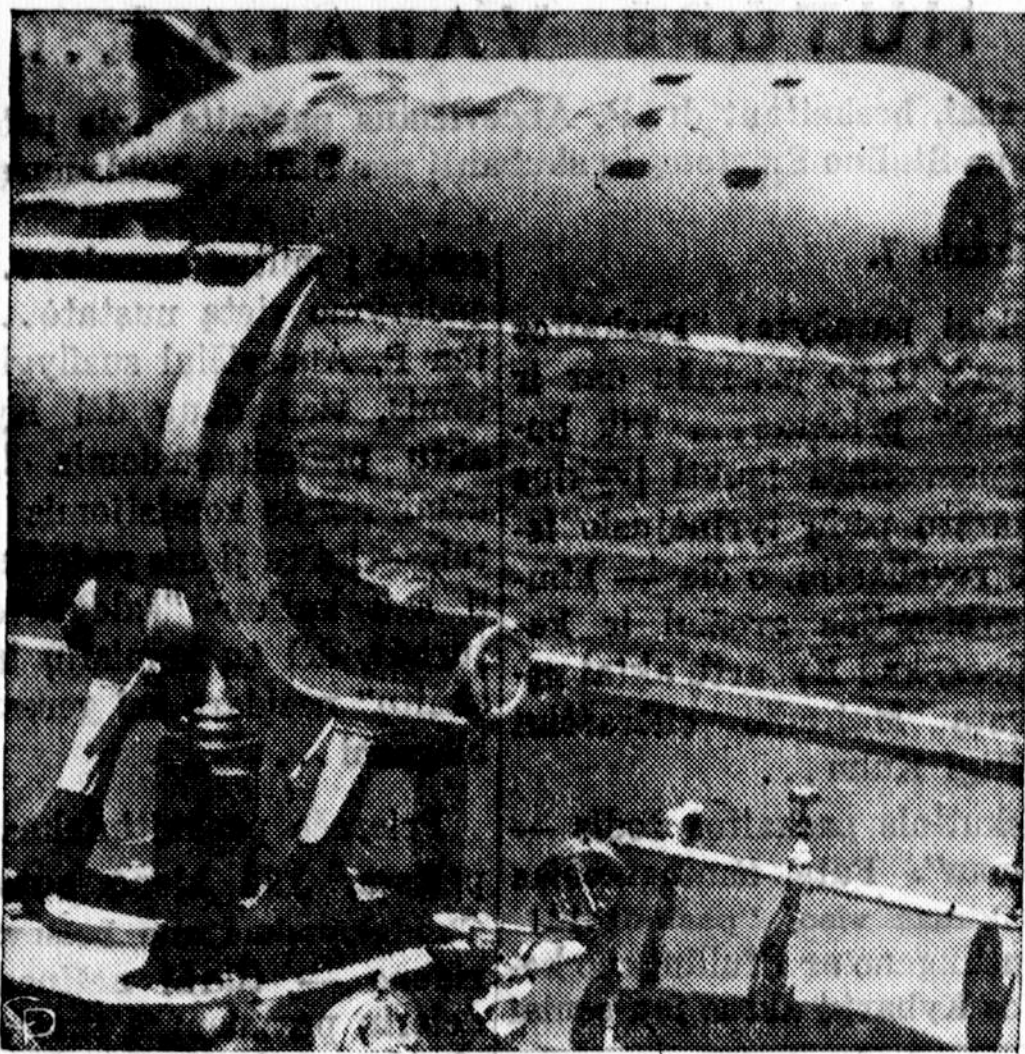
Isikūrimas Turkijoje

Imta daugiau domėtis Turkija, kaip baze karinės slaptosios žvalgybos darbai Artimiesiems ir Viduriniams Rytams. Istanbul skyriaus vedėjų mane paskyrė. Veiklai nebuvo pasirinkta Ankara, nes šis miestas, kaip sostinė, mažiau tiko praktiškam darbui.

Tarnybą pradėjau 1941 m. liepos mėnesyje. Gavau tris tuščius kambarius. Jokie nurodymai manęs nevaržė, išskiriant duotą tikslą: suorganizuoti karinę žvalgybą atitinkamuose kraštuose. Personalo pradžioje irgi neturėjau. Nusipirkau rašomąjį stalą, 3 kėdes, spintą ir rašomąją mašinėlę. Pastaroji man jokios naudos nedavė, nes iš viso ją rašyti nemokėjau.

Pirmoji mano įstaigos tarnautoja stenografuoti nemokėjo, o rašomąją mašinėlę "badė" vienu pirštu, tačiau jos gerosios savybės glūdėjo kitur. Tai buvo Paula Koch, kurią vėliau iliustruotieji žurnalai skaitytojams pavaizdavo kaip Antrojo pasaulinio karo Matą Hari. Palyginimas nelabai vykęs. Mata Hari, tai "lengvo gyvenimo" mergina, o Paula Koch Pirmajame Pasauliniame kare vadovavo arti fronto gulinčiai armijos ligoninei, netoliese Suez kanalo.

Augusti Aleppo mieste, dvidešimtyjų metų pradžioje įrengė

Naujoji JAV laivyno torpeda MK-32, skirta kovai su povandeniniais laivais.

Sprausminiai lėktuvai,
vairuojamos raketos ir satelitai

Dabartinė būklė

J. RAMUNIS, Capt. USAF (MC), Flight Surgeon

Prieš pradėdant apibūdinti jau esamus sprausminius ir raketinius ginklus, reikia pakalbėti apie greičio mastą, kuris naudojamas tų ginklų greičiui matuoti.

Anksčiau naudoti greičio mastai retai tenaudojami modernių raketinių bei sprausminių ginklų greičiui nusakyti. Viena, skaičiai gaunasi jau perdideli, nes jie siekia tūkstančius mylių per valandą. Antra, tie patys ginklai — lėktuvai ar raketos — išvysto kiek skirtingą greitį priklausomai nuo aukščio, kuriame jie operuoja, nuo oro temperatūros ir panašiai.

Tačiau buvo pastebėta, kad nors jų greitis ir trupučiuką kinta, jų santykis su garso greičiu lieka apytikriai toks pat. Mat, ir garso greitis kinta priklausomai nuo pačių sąlygų.

Tad dabar modernių sprausminių ir raketinių lėktuvų greitis vis dažniau ir dažniau matuojamas MACH vienetais. Gi MACH yra garso greitis tose pačiose sąlygose, būtent, apie 700 mylių į valandą (truputį didesnis jūros lygy; krenta žemyn, kylant aukščiau). MACH 1 greitis reiškia, kad lėktuvas gali skristi apie 700 mylių į valandą greičiu; MACH 2 — apie 1400 mylių į val.; MACH 3 — apie 2,100 mylių į val. ir taip toliau. Kadangi naujųjų lėktuvų bei "missiles" greitis niekada nėra įmanoma tiksliai nustatyti, tai 0.1 MACH tikslumas laikomas jau gana tikslu nusakymu.

"Missiles", esančios Air Force žinioje:

1. Matador (TM-61) ir (TM-76A). Ankstyvesnysis modelis — TM-61 — buvo bene pati pirmoji raketa, sėkmingai išbandyta JAV-bėse jau net 1950 metais. Jos veikimo radiusas niekada nebuvo tiksliai paskelbtas, bet, sakoma, esąs apie 500 mylių. Radaru valdoma; greitis esąs apie 0.9 — 0.95 MACH; operuoja didesniame, negu 30,000 pėdų aukštyje. Naujesnis TM-76A modelis, dar pilnai neišbandytas; esąs greitesnis ir siekias bent per 600 mylių atstumą (tur būt, arčiau 700 mylių ar ir daugiau).

Pirmasis šiomis raketomis ginkluotas vienetai buvo suorganizuotas dar 1951 metais; šiuo metu bent trys TM-61 raketomis ginkluoti vienetai yra Europoje ir vienas Formozoje. Tikslus vienetų skaičius dėl suprantamų priežasčių neskelbiama.

Iš tikro tai yra ne "raketa", bet sprausminis (oru kvėpuojantis) bepilotinis lėktuvas, maždaug 40 pėdų ilgio. Daugeliu požūrių labai panašus į V-1, nors ir skirtingos išvaizdos ir daug didesnio greičio.

2. Falcon (GAR-1 ir GAR-2), tikra raketa, naudojama iš lėktuvų-naikintuvų prieš kitus lėktuvus ("air-to-air"). Naudoja "kiektą" (solid) varomąją medžiagą, išbandyta dar 1950 metais, gaminama nuo 1955 metų ir pilnai naudojama nuo 1956 metų. Greitis nežinomas, bet skelbiama, kad esąs virš MACH 1 (turbūt, gerokai virš MACH 1); veikimo radiusas neskelbiama. Apie 6 pėdų ilgio ir apie 100 sv. svorio. GAR-1 vairuojamas radaru; GAR-2 vairuojamas

Olandų Indijoje — Pernambuke ligoninė ir paskutinio karo pradžioje rūpinosi internuotais vokiečiais Sirijoje. Iš mažens ji pažinojo visus vokiečius, kurie turėjo bent kiek svarbesnį uždavinį Rytuse, o taip pat draugavo su didžiuliu šeimų iš aukštesniojo arabų duomo.

Jos dėka sueita į ryšius su arabų emigrantais, kurių gausiausias buvo Jeruzalės Mufčio sūnėnas — Musa Hussein. Studijavęs Londone ir Kaire, jis turėjo draugų visame arabų pasaulyje.

Palengva Istanbul susirado ir daugiau arabams vadovaujančių asmenybių, net tremtyje gyvenantis Egipto princas. Tie asmenys įgalino karinės slaptosios žvalgybos darbą išplėsti Artimuosiuose Rytuose, net ir Rusijoje. Čia daug pasidaravo vienas menševikas, priklausęs 1919 metais nepriklausoma pasiskelbusios Georgijos valstybės vyriausybei.

Maldininkų patarnavimai...

1941 metais rugpjūčio mėnesyje rusams užėmus šiaurinę, anglams pietinę Persijos dalį, vokiečiai iš dalies buvo išvyti, iš dalies internuoti. Betgi prekybiniai ryšiai nenutrūko, o ir maldininkų kelionės tęsėsi. Kadangi šių šventovės buvo Kerbeloje, į pietus nuo Bagdado bei Meshedeje — Persijos rytiniame pakraštyje, tai maldininkai turėjo keliauti per visą rusų ir anglų užimtą sritį. Paremiami finansiniai jie mielai keliaudavo ir atidžiai "dairdavosi".

Tuos nacionaliniai susipratusių ir laisvės trokštančių žmones teko apmokėti karinių žinių rinkimui. Jie patys daugiausia rūpinosi politinėmis žiniomis. Prie to darbo nemažai prisidėdavo ir turkiškieji bičiuliai. Turkai norėjo savo kraštą išlaikyti neutraliu, bet senos vokiečių-turkų karinio bendradarbiavimo tradicijos, siekiančios Fridricho Didžiojo laikus, vis dar turėjo tiek įtakos, kad jie mums buvo atviresni, nei kitoms Europoms tautos. Ypač gal ir dėl to, kad jie galvojo savo informacijomis parodyti kelią, kaip mes galėtume baigti karą.

infra-raudonais spinduliais; visais kitais atžvilgiais GAR-1 ir GAR-2 yra tokie pat.

3. Genie (MB-1) — pirmoji pasaulyje tikra raketa, naudojama iš lėktuvo prieš oro taikinius, su atominiu užtaisu ("air-to-air"). Kiek žinoma, net ir sovietai panašios raketos — tai yra, su atominiu užtaisu, "air-to-air" — dar neturi. Pirmą kartą išbandyta tik 1957 metais, bet jau operuojama, lėktuvai-naikintuvai jau yra ją apginkluoti. Ypatinga tuo, kad gali būti be pavojaus naudojama ir virš gyvenamųjų vietovių, nežūrint atominio užtaiso. Bandymo metu 5 Air Force karininkai stovėjo ant žemės tiesiai po ja ir jokių nuo atominio spinduliavimo pasekų nebuvo susilaukę. Kai kas ją laiko vienu iš didžiausių gynybos laimėjimų, nes ji sunaikintų prieš lėktuvus, net ir sprogsi gana dideliame atstume nuo jų.

Visos trys aukščiausiai minėtos raketos jau pilnai naudojamos. Daliniai jau apmokyti jomis naudotis, pilnai paruošti, pilnai apginkluoti. Jos būtų jau ir šiandieną panaudotos, jei priešas drįstų pulsti.

4. Bomarc (IM-99) ("group-to-air"). Priešlėktuvinė, iš žemės išsaulinama, oru kvėpuojanti "missile", siekianti virš 100 mylių. Varoma dviem "ram-jet" motorais, išvysto greitį, kaip skelbiama, "žymiai virš MACH 2" girdėti spėjimų, kad tai esą gal MACH 2½ ar net MACH 3, bet tikras greitis neskelbiama. Turi didesnę veikimo radiusą už bet kokią kitą priešlėktuvinę raketą; taip pat ir jos greitis viršija bet kurių kitų šiuo metu operuojamų raketų greitį, išskyrus tik balistines raketas. Jau išbandyta ir produkcijoje, bet daliniai dar nėra pilnai apmokyti ją naudoti.

5. Rascal (GAM-63) ("air-to-ground"). Pilna raketa, naudojama iš bombonešių vietoj ne vairuojamų bombų. Strategie Air Command jau yra jomis apginkluota, ji jau produkcijos stadijoje, nors apmokymas dar gal ir nėra pilnai baigtas. Ji yra 32 pėdų ilgio, 4 pėdų diametro, ir gali būti paleista iš lėktuvo, esant už daugelio mylių nuo taikinio. Tuo būdu SAC lėktuvams dabar tereikia tik priartėti prie taikinio, o Rascal atliks visą darbą be didesnio pavojaus lėktuvų įgulai.

6. Snark (SM-62) ("ground-to-ground"). Strateginės paskirties, labai tolimo veikimo, sprausminių motoru varoma "missile", neabejotinai galinti naudoti ir atominį užtaisą. Jos veikimo riba siekia per 5,000 mylių, ji esanti gal net taiklesnė, kaip balistinės raketos, tik tai jos greitis yra nepalyginamai mažesnis, siekia vos apie MACH 1 (ir tai dar nepilnai, kaip piktai liežuviai sako; tikslus greitis niekada nebuvo paskelbtas). Jau produkcijoje, bus paskirta prie Strategic Air Command (sutrumpintai vadinamas SAC), bet daliniai dar nėra ją pilnai apmokyti.

7. Bull Goose (SM-73). Išskyrus vardą, apie šią "missile" nieko kaip ir nežinoma. Kaip "SM" sako, tai turėtų būti strateginės paskirties, taigi, tolimo veikimo, raketa ("SM" reiškia "Strategic Missile").

8. Thor — vidutinio veikimo radiuso balistinė raketa, dar pilnai neišėjusi iš bandymų stadijos. Tai Jungtinių Valstybių IRBM. Dėl jos didžiausi ginčai buvo kilę tarp Army ir Air Force, vienaip ar kitaip radę savo atgarsį ir lietuviškoje spaudoje. Neseniai jos produkcija jau buvo pradėta specialiu Secretary of Defense įsakymu. Bet kokie duomenys laikomi paslaptimi.

9. Atlas ir Titan — tai tarpkontinentinės balistinės raketos, vis dar pilnai neišbandytos. Daugelis jų sudėtinųjų dalių yra tos pačios, kaip ir Thor raketoje.

Bet kokie duomenys laikomi paslaptimi. Kadangi ginklas dar neišbandytas, tai ir net nežinoma, kokię bus praktiški rezultatai. Tolimesnis Thor raketos vystymas daug prisidės ir prie šių ginklų tobulinimo (kaip jau minėta, visos trys raketos turi daug bendrų dalių).

SANTARIEČIŲ GYVENIME

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

• Santariečiai darbuose: Liūnė Liškūnaitė administruoja Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos leidžiamą Spaudos bei Informacijos biuletinį, fil. inž. Albertas Vaitis įeina į Liūnelandę sudarytą komitetą "Lituanus" žurnalui remti, Chicago Alumnų Klubu suruošto banketo darbuose talkininkavo Lėkštūnė Betkauskaitė ir Bronius Juodelis, solistė Daiva Monigirdaitė dalyvavo Worcesterio Skautų ir Bostono Vyrų Choro suruoštuose koncertuose, Leonas Narbutis talkininkavo Roseland.

• Bostono Santaros skyrius vasario 1 d. 7 val. vak. ruošia linksma vakarį Pautinės Sąjungos namuose.

• Chicago santariečių suruoštas žiemos balius praėjo su gražiu pasisekimu. Salė buvo idomiškai dekoruota.

SLA 14 KUOPOS VEIKLA

SLA paskutinį dviejų mėnesių veikla praėjo didelio judrumo ženkle. Kuopos pravedė savų pareigūnų 1958 metams rinkimus. Taip pat buvo renkami ir Pildomosios Tarybos kandidatai, iš kurių tarpo SLA Kongrese turės būti išrinkta ir pati Pildomoji Taryba.

SLA 14 kuopos, Clevelande, metinis susirinkimas įvyko 1958 m. sausio 7 d., kuriame buvusioji valdyba perdavė pareigas naujai, siems metams, išrinktai valdybai. Į šįmetinę valdybą įeina: Antanas Praškevičius — pirmininkas, Jonas Virbalis — vicepirmininkas, Vytautas A. Braziulis — protokolo sekretorius, Marė Misickienė — izdo sekretorė, Antanas Šimkūnas — izdininkas; Mikalina Dunduraitė, Meri Johnes ir J. Trainauskaitė — izdo globėjos. Daktarai kvotėjai: Julius Abraitis, Danielius Degesys ir Zigmas Sabataitis. Atstovais prie kitų organizacijų: A. Šimkūnas — Lietuvių Salei; V. Braziulis ir A. Šimkūnas — Vilties Spaudos Bendrovei; J. Brazauskas ir J. Misickas — Kultūros Darželiams; V. Braziulis ir M. Dunduraitė — Amerikos Lietuvių Tarybos skyriui; V. Braziulis ir J. Polteris — Lietuvių Radijo Klubui.

Ligonų lankytojų, apmokamų, dėl mažo skaičiaus apsidraudusių ligos atvejui šiais metais atsisakyta, ligonių lankymą pavadant valdybos nariams be atlyginimo.

Naujai valdybai perėmus pareigas, izdo sekretorė M. Misickienė pateikė susirinkimui metinę kuopos izdo apyskaitą. Iš jos paaiškėjo, kad kuopa 1957 m. turėjo 261 tvarkingą narį ir keliasdešimt narių, kurie netvarkingai sumokė savo pačių įsipareigojimus apdraudus mokesčius, taigi bendras kuopos narių skaičius yra apie 300 asmenų, jų tarpe per 50 jaunuolių. Praeity metais naujų narių įsirašė per 15 asmenų, bet dar ne visi sutvarkė savo apdraudus dokumentus. Tuo pačiu laiku mirė 10 asmenų, 1 atsiėmė savo įnašus, 1 išvyko į Floridą ir 2 išsirašė.

1957 m. kuopa turėjo įplaukų \$4,161.36 ir išlaidų \$2,925.39; metai subalansuoti su \$186.11 pelnu, kurį sudėjus su 1957 m. sausio 1 d. saldo \$992.37 ir metiniu % \$17.20, kuopa savų pinigų 1958 m. sausio 1 d. izde turėjo \$1,195.68. Kuopos izdas praėjusiais metais papildytas dviem gerai pavykusiais parengimais Lietuvių Salės namuose ir J. Blaškevičiaus sodyboje, kurie davė grynų pelno \$163.61.

Kuopa, vykdydama SLA tradicijas, rūpinasi ne tik savo narių gyvybės, ligos ir nelaimės apdraudomis, bet kiek leidžia aplinkybės bei izdo piniginis stovis, savomis lėšomis paremia kitų lietuviškų kultūrinių organizacijų veiklą. Kuopa turi įsigijusi Lietuvių Salės akcijų už \$50.00 ir Vilties Spaudos Bendrovės akcijų už \$50.00. Pinigais iš savo izdo paskyrė vienkartinį aukų: 1957 m. sausio mėnesį, BALFui \$10.00 ir Lietuvių Radijo Klubui nario mokesčio \$10. 1958 m. sausio mėn. — BALFui \$10.00, Lietuvos karo invalidams \$10.00 ir Lietuvių Radijo Klubui \$10.00. Praėjusiais metais perduota Lietuvių Bibliografiniui Archyviui, Berne, Šveicarijoje, per to archyvo vedėją Dr. jur. Albertą Gerutį, tuo metu viešėjusį Clevelande, iš Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos įsigyta Dr. M. Struogienės "Lietuvos Istorija" už \$10.00.

Kaip matome, SLA 14 kuopa gražių kitų kultūrinių pastangų vertinimu bei pinigine parama tarp kitų Clevelando sambūrių stovi įeigu ir ne pirmose eilėse, tai ir ne paskutinė. Mūsų mieste yra neviena panašaus pobūdžio organizacija, kurios bendriems mūsų kultūriniais reikais, deka, neskiria nei sudilusi cento...

Nauja SLA 14 Kuopos Valdyba numato savo veiklą, naujus narius verbuojant ir savo tarpe bendraujant, dar labiau pagyinti, suruošiant savo nariams keletą kultūrinio pobūdžio po- būvių. Pirmuoju tokiu po- būviu bus Vasario 16-sios 40 metų sukakties minėjimas, kuris įvyks vasario 4 d. 7 val. vakare, po kuopos narių susirinkimo, Lie- tuvių Salės namuose. Numatoma pakviesti gerą kalbėtoją, o įeigu sąlygos leis, sudaryti dar ir me- ninę programą. Vasario 16-sios minėjimui praversti susirinkimas paskyrė komisiją, kurią sudaro F. Baranauskas, V. Braziulis, J. Misickas ir J. Virbalis. Minėji- mas skiriamas savo nariams bei jų šeimoms, ypač senosios kar- tos nariams, kurie dėlei savo se- nyvo amžiaus neapraslenka nu- vykti į bendruosius tos šventės minėjimus kitose vietose. Kuopos nariai prašomi tą dieną įsidė- mėti ir gausiai dalyvauti.

Edmundas Vingėla

NUOMONĖS

TOKIE RAŠO, TOKIE SKAITO

Atsitiktinai paskaityd a m a s Naujienose Jono Leono pasiko- lojimus, atsiminiau viename Lietuvos kaime gyvenusį žmo- gelį ir net pradėjau abejoti, ar ne to žmogelio diktuojamas p. Leonas rašo.

To žmogelio istorija tokia: ūkininko sūnus, garbingai bai- gęs karinę prievolę grandinio laipsniu, pradėjo skaityti daug visokių knygų ir kalbėti, kad jis išrašys ką nors naujo. Vė- liau pradėjo labai daug kalbėti apie partijas, organizacijas ir atskirus veikėjus lygiai taip, kaip p. Leonas Naujienose pa- rašo. O dar vėliau priejo prie to, kad, susikrovęs drabužius ant peties, nuogas ateidavo į mies- telį ir vis kalbėdavo. Žmonės ap- siprato ir į jo kalbas nekreipda- vo dėmesio, nebent subardavo, kad apsiręngtų.

Mano supratimu, nereikia kreipti dėmesio ir į Jono Leono plepalus. Tegul sau rašo. Kai vie- name LB susirinkime, kur buvo iškelta mintis pasmerkti J. Leo- ną dėlto, kad jis Naujienose biauariai apšmeižė tuo metu apy-

linkei pirmininkavusį Petrą Stravinską, vienas žinomas Cle- velando lietuvis pasakė: "Ko čia jaudintis. Naujienos toks laikraštis — tokie rašo, tokie patys ir skaito".

Aš manau, kad Dirvai neverta leisti į polemiką su Naujieno- mis ir J. Leonu. Gal iš viso rei- kėtų nuo jų atsiboti, kaip nuo Vilnės ir Laisvės? Juk jie visi eina Markso nurodytu keliu.

Neseniai teko matyti Michai- lovo periodinę progromaciją "Už sugrįžimą". Tiek daug išminties ten pasisemta iš Grigaičio Nau- jienų! Kągi, jei cituosi Vilnį ar Laisvę, nieko nenustebinsi, visi žino, kieno tie laikraščiai lei- džiami; bet va, kai Alto sekreto- rius Grigaitis paskelbia, tai bent išmintis! O ta išmintis ir pa- grįsta tuo, kad kuo daugiau ap- šmeižti Nepriklausomos Lietu- vos laikotarpi, jos veikėjus, po- litikus ir pan.

Ir štai, kartais baisu, kad Leo- nas neparašytų ką nors teigia- mo apie tave, nes gali laikam kilti įtarimas, kad esi jo drau- gas arba į jį panašus...

Ign. M-lis, Cleveland

Turime gerų ir graių namų, vienos ir dviejų šeimų, Naujo- sios Parapijos rajone.

Norintieji savo namus gerai parduoti taip pat šaukit mane.

Stanley Yacas, jr.

lietuvis

REALM REALTY

IV 1-9911

TURIME JUMS GERŲ NAMŲ,

ypatingai Eddy — St. Clair rajone.

Suinteresuoti namų pirkimu kreipkitės į

Juožą Mikonį,

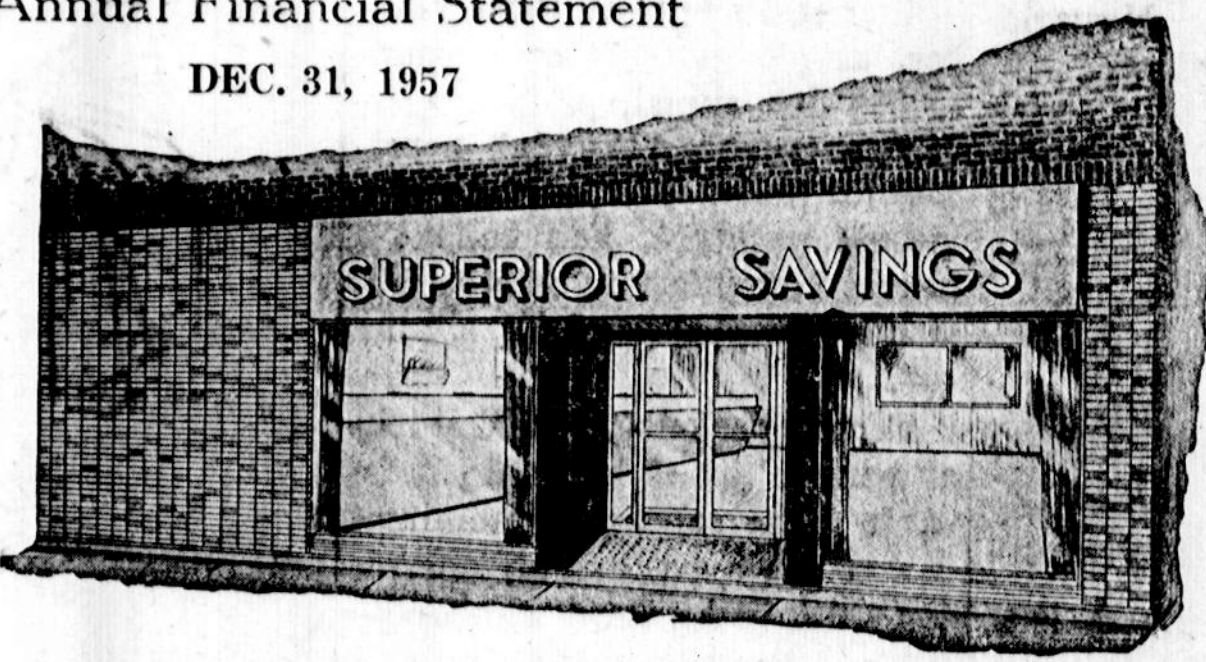
RAY NAUSNER REALTY

11809 St. Clair Ave. Tel. UL 1-3919

ar namuose MU 1-2154

48th Annual Financial Statement

DEC. 31, 1957

SUPERIOR The SAVINGS and Loan Association

6712 SUPERIOR AVENUE — CLEVELAND 3, OHIO
13515 EUCLID AVENUE — E. CLEVELAND 12, OHIO

ASSETS

Cash and U.S. Government Bonds	\$ 1,307,339.75
Federal Home Loan Bank Stock and Notes	406,000.00
First Mortgage Loans	9,735,095.50
Improvement Loans	62,350.81
Office Buildings and Equipment	116,417.51
Other Assets	3,401.89

TOTAL ASSETS \$11,630,515.37

LIABILITIES

Savings Deposits	\$10,374,559.80
Loans in Process	228,015.93
Escrow Accounts	27,501.72
Permanent Stock	203,167.50
Reserves and Undivided Profit	797,279.42

TOTAL LIABILITIES \$11,630,515.37

SAVINGS DEPOSITS INSURED UP TO \$10,000.00

LOANS TO BUY, BUILD OR REMODEL HOMES

3 1/2% CURRENT INTEREST RATE on SAVINGS

Clevelande APYLINKESE

Bendruomenės metinis susirinkimas

įvyks lietuvių salėje sekmadienį, sausio 26, nuo 11:30 val.

Vasario šešioliktoji

jau netoli. Iškilmės Clevelande prasidės vasario 15 d. 7 val. vak. religinės muzikos koncertu šv. Jurgio bažnyčioje. Vasario 16 d. 10 val. iškilmingos pamaldos abiejose lietuvių bažnyčiose. Vi- sos organizacijos su savo vėlia- vomis renkasi pamaldoms šv. Jurgio bažnyčioje.

Vasario 16 d. 6 val. popiet WHK salėje (Euclid Ave. arti 55 St.) įvyks iškilmingas Lie- tuvos Nepriklausomybės minėji- mo aktas. Meninei daliai M. Venclauskas yra parašęs mon- tažą "Gimtoji žemė".

Liustikaitės ir Vaznelio koncertas

Š. metų vasario mėn. 8 d. (šeš- tadienį) 6 v. v. lietuvių salėje įvyks solistų Janinos Liustika- itės ir Jono Vaznelio koncer- tas.

Po koncerto šokiai. Pelnas ski- riamas J. Liustikaitėi paremti. Rengia L. F. Bičiuliai.

Salės šėrininkų susirinkimas

Lietuvių Salės Bendrovės šė- rininkų metinis susirinkimas šaukiamas 1958 metų sausio mėn. 27 d. (pirmadienį) 8 val. vakare, lietuvių salėje.

LB Clevelando apylinkės vadovybei rinkti komisija primena,

kad jau pats laikas pateikti kan- didatus į apylinkės vadybą ir kontrolės komisiją.

Bendruomenės metinis susi- rinkimas ir apylinkės vadovybės rinkimai įvyks sausio mėn. 26 d. 11 val. 20 min. lietuvių svetai- nėje.

JAV LB Clevelando apylinkės vadovybės rinkimų taisyklių pa- ragrafas 5 sako: kandidatai rin- kimų komisijai įteikiami —

- a) paskutinėmis dviem dienomis prieš rinkimus,
- b) prezidiumo skelbiamu lai- ku pačiame susirinkime.

Visais rinkimų reikalais pra- šome kreiptis į rinkiminės ko- misijos pirm. Z. Peckų: 1344 E. 68 St., tel. UT 1-5793 ar į se- kretorių V. Kamantą: 508 E. 125 St., tel. MU 1-6767.

DEMESIO!

GLOBE TRAVEL SERVICE Persiunčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius

Į Lietuvą ir visus Rusijos kraš- tus, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti. Galima siųsti iki 44 svarų, įeigu persiunčiamieji daiktai tel- pa dėžėje, kurios dydis yra: 15"x15"x12".

Ohio paštu galima siųsti iki 22 svarų. Maistą kartu su rū- bais siųsti neleidžiama.

Ištaiga yra naujai perorgani- zuota ir klientų patogumui nau- jose patalpose.

Mūsų pareiga kreipti didžiau- sią dėmesį į siuntėjui prieinamą apkaivimą, gerą patarnavimą ir greitą paketų pristatymą. Tarnautojai visi lietuviai.

Naujose patalpose siuntiniai bus priimami nuo šeštadienio, sausio mėn. 26 d.

Priėmimo valandos kasdien nuo 9:30 iki 6 val. Trečiadieniais nuo 9:30 iki 8 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 3 val.

Adresas: 1313 Addison Rd., kampas Superior ir E. 71st St. Tel. UT 1-0807.

Nauja akademikų skautų vadovybė Clevelande

Sausio 11 dieną Laikūnų namuose įvyko Clevelando studen- tų skaučių ir skautų sueiga, ku- rios metu buvo išrinkta nauja vadovybė.

1958 metais studentams skau- tams vadovaus ASD valdybos pirmininkė Rita Stravinskaitė, talkinama Renės Vizgirdienės ir Moilės Leknickaitės.

Vyrų Korp! Vytis skyriui pir- mininkaus Rimvydas Minkūnas, kuriam padės Steponas Matas, Vytautas Muliolis, Džinaras Ki- zys ir Adolfas Melinauskas.

Akademikų skaučių draugovė ir Korp! Vytis skyrius sudaro

JUOZO KAMAKIO IR JONO BALEIKOS, ST. CLAIR SHOE STORE, 12915 St. Clair Ave.

Batų ir odos parduotuvė, didė- is batų pasirinkimas ir žemes- tės kainos negu kitur.

Siuntimui į Europą duodam- uolaida.

Batų taisymas pačiamos i- ristatomos į namus be mokes- to.

Darbo val.: nuo 9 v. ryto ik 7 v. v.

Telefonas: GL 1-5875, buto — GA 1-7658.

GEORGE'S FLOWER AND GIFT SHOP

7011 SUPERIOR AVE. TEL. UT 1-8677

Jurgis Sižabras — lietuvis savininkas

Ivairiausios gėlės. Importuotos prekės iš užsienio. Arbatą. Ka- va. Pudingas ir kt.

Gėlės vestuvėms, šermenims, banketams.

Sklypo pagraimimas. Vidaus de- koracijos — namų, krautuvų, viešbučių.

Nemokamas vainikas šermenims.

Clevelando ASS (Akademikų Skautų Sąjūdžio) skyrių, kurios naujaja pirmininke 1958 metais yra Birutė Juodžienė. Skyriui priklauso 45 studentės ir studen- tai skautai.

Sueigos metu buvo svarstyti įvairūs einamieji reikalai, pasi- dalinta įspūdžiais iš žiemos sto- vyklos ir aptarti ateities veiklos planai. Vėliau parodytas garsi- nis spalvuotas filmas iš buvusios pasaulinės žiemos olimpiados Norvegijoje.

Po sueigos sekė vaišės ir nuo- taikingas šeštadienio vakaro praleidimas pas vaišingus šeim- ninkus.

Jauniesiems

speciali programa per lietuvišką radijo pusvalandį bus sausio mėn. 31 d. Ją praves akt. Z. Pec- kaus.

Išnuomojamas 5 kambarių butas pirmame aukšte ir trijų kamba- rių butas su baldais trečiame aukšte. Kreiptis bet kurio la- ku: 479 East 127 St. Tel. LI 1-8841.

Parduodamas 4 butų

apartamentas — 7605 Superior, šaukti: KE 1-5620. (7)

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Tel.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelėnis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vynų, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

LIEUVIŲ KLUBAS

6335 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvis ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. Lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos apa- ratas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip- kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai- riuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdliott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Nepriklausomybės Fondo apyskaita

(Atkelta iš 1 psl.)

vykdomų bei numatomų darbų apžvalga,

siūlo rėmėjams pasisakyti

kuriuos rūšies darbams jie pageidautų skirti savo aukojamas lėšas pirmąjį eilėje. Čia yra ir organizaciniai reikalai, ir studijiniai darbai, politinė akcija, kultūrinė akcija, o joje — lietuviškų kultūrinių vertybių populiarinimas, jaunimo iniciatyvos paraiščių (jaunimo saviaukla, jaunimo akcija, net LITUANUS leidimas ir kt.) ir t.t. Nors tas įskaitai nepasakyta, bet, rodos, galima suprasti, kad, jei aukotojas nori, jis gali konkrečiai nurodyti, katrai sričiai jis savo auką skiria, o iš to, kokia proporcija katrai sričiai lėšas aukotojų valia bus skirtos, LNF orientuosis sudarydamas išlaidų samatą. Jeigu aukotojai tuo pasiūlymu plačiai naudosis, tai, mūsų nuomone, LNF gerai padarytų, kad dar šiais metais paskelbtų tą savo rėmėjų opinijos pareiškimą, nurodydamas, kokia proporcija koki darbai remiami. Pagal tai kitais metais rėmėjai vertintų apyskaitą — iki kokių laipsnių jų pageidavimų atsižvelgta (o jei nuo jų nukrypta, tai turėtų būti paaiškinta, kodėl).

* *

Ryšium su tuo teiravomės, koks LNT nusistatymas dėl rinkliavų Lietuvos Nepriklausomybės Dienos minėjimui atvejais. Mums buvo paaiškinta, kad tas klausimas turi būti sprendžiamas pačių LNT veiklos rėmėjų kiekvienoje vietoje atsižvelgiant esamų aplinkybių. Tačiau, bendrai imant, yra pageidavimas, kad bent LNT nesistengtų jungti rinkliavų su Vasario 16 d. iškilmėmis. Ten, kur Lietuvos Nepriklausomybės Dienos minėjimas rengtų LNT remiančios organizacijos, ar kur jos dalyvautų tokių minėjimų rengime, pageidaujama, kad pačios iškilmės nebūtų kludomos rinkliavomis (gali būti sudaryta proga įteikti auką LNF atstovams, bet tokiu būdu, kad tai nesukliudytų minėjimo rmties bei iškilmųgumo). Kas nori prisidėti prie LNT veiklos lėšomis, kviečiamas įteikti auką LNF atstovui ar siųsti ją tiesiog LNF išdėninkui (tam tikri lapeliai, kuriuose ir pageidavimus galima įrašyti, išsiuntinėjami, be to, jų bus galima gauti pas LNF atstovus).

Ryšium su tuo vėl išklausimas — kaip žiūrėti į vadina-mus vieningus Vasario 16 d. minėjimus, kurie tačiau esti naudojami tik vienos katros organizacijos rinkliavai?

LNT vadovybė šiuo klausimu pasisako esanti palanki kiek galima didesnių demonstracijų organizavimui ir pritaria dalyvavimui tokiose iškilmėse nepaisant, kas organizuoja, jeigu tik-tai numatoma, kad tai tikrai iškilmės, skirtos deramai atžymėti Lietuvos Nepriklausomybės Dienai.

Bet dalyvavimas vienoje iškilmėse nekluduoja dalyvauti ir kitoje — kitų, savo organizacijos, bičiulių būrelių, ar net savo šeimų surengtose. Taip pat dalyvavimas betkuriose tokiose iškilmėse nenusprendžia, kokiems darbams remti kas savo auką skiria. Dėl tikslo — Lietuvos laisvės — visu mūsų nuomonė viena, o dėl priemonių gali būti skirtinga, todėl kiekvieno valia yra remti tas priemones, kurias jis laiko tikslingesnėmis, ar ku-

rių panaudojimu kas geriau pasitiki. LNT skelbia, kad:

"Lietuvos laisvės kovoj dalyvausim per LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES TALKĄ,

o jos darbą lėšomis remkim per LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES FONDA!"

LNF išsiuntinėjama apyskaita su pageidavimų bei aukų kordelėmis tuo tarpu adresuojama

tik tiems, kurie jau yra LNF aukoje. Be abejo, bus ir tokių, kurie tik dabar susidomės LNT veikimu ir bus linkę prisidėti prie LNF sustiprinimo. Jie gali susisiekti su artimiausiu LNF įgaliotiniu. Bet ir tai nebūtinai reikalinga; tokiu įgaliotiniu gali būti kiekvienas jau gavęs tas apyskaitas: jis gali supažindinti arba net ir išrašdyti iš LNF daugiau tų apyskaitų bei kortelių. Pagaliau, kiekvienas besidomįs gali ir pats kreiptis į LNF adresu: P. O. Box 153, Brooklyn 16, N. Y.

KORP! NEO-LITHUANIA ŠVENTĖ CHICAGOJE

Sausio 19 d. Chicagoje Korp! Neo-Lithuania šeima sulaukė gražaus prieauglio. Devyniolika jaunų akademikų priėmė priesaiką, ir jiems buvo įteiktos korporacijos spalvos ir ženklai. Jų dauguma korporantų bei bendraminčių dukros ir sūnūs, Chicago aukštųjų mokyklų studentai, — pilna šio žodžio prasme šeimos prieauglis.

Iškilmės pavadintos šventiniu pobūviu. Susidomėjimas didelis. Per pustrčio šimto korporantų, šeimos narių, svečių pripildė Jacy's restorano salę. Svečių tarpe Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis, Tėvas Vaišnys S. J., Biežiai, Kazanauskai, Bartkai, gen. P. Plechavičius, Rudokai, studentų ateitininkų, varpininkų, skautų, Santaros atstovai. Iš New Yorko — Korp. Centro Valdybos pirm. St. Mackevičius, iš Clevelando — šešiolika jaunųjų korporantų.

Šventinį pobūdį eksperto ranka vedė Vytautas Kasniūnas, o iškilmingą posėdį — Chicago neolithuanų pirmininkas inž. Jonas Jukūnas. Iškilmingas posėdis prarastas ir spalvos įteiktos laikantis senųjų korporacijos tradicijų. Po korporacijos pirmininko inž. J. Jukūno, filijos S. Adomaitienės ir juniorų tėvino inž. St. Švedo žodžių, prisiminus

korporacijos garbės varius ir pagerbus mirusiuosius ir žuvusius, visiems giedant "Lietuva Brangi", korporacijos pirmininkas J. Jukūnas pakeltiesiems ir senjorus uždėjo spalvas ir ženklus, o S. Adomaitienė kiekvienam įteikė po rožę. Po to Korporacijos pirmininkas priėmė jaunųjų korporantų priesaiką. Joje kiekvienas korporantas pasidžia visuose savo darbuose laikytis šūkio Pro Patria, dirbti dėl tėvynės ir tautos gerovės, ugdyti valingą ir stiprią asmenybę, laikytis krikščioniškos dorovės dėsnių, broliško solidarumo su korporacijos draugais ir filisteriais.

Jaunuosius jautrių žodžių pasveikino Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, primindamas korporacijos garbės nario Min. Balučio duotą šūkį, kad kiekvienas lietuvis svetimame krašte turi būti savo tėvynės Lietuvos ambasadorius.

Spalvas gavo Daiva Blinstrubaitė, Danguolė Balcerytė, Giedrė Jasaitė, Severina Jušienė, Mindaugas Jazbutis, Bernardas Juškus, Petras Griganavičius, Raimundas Kinderis, Leonas Kalvaitis, Stasys Mažulis, M. Naujokas, Rimgaudas Nemickas, Dalia Mažulienė, Gailutė Palionienė, B. Siliūnas, Donatas Si-

Ziemos vaizdas prie New Yorko. Ištuštėję parkai, tik ant suoliuko palikti žaidusių vaikų rūbai.

liūnas, Benediktas Simonaitis, Eglė Žemgulytė ir žvilvė Žemgulytė.

Toliau sekė šaunios vaišės, kurių metu V. Kasniūnas savo poetiškose improvizacijose prisiminė Lietuvos ir Korporacijos gyvenimo vaizdus, solistė kol. S. Valiukienė padainavo, kol Rimkūnas deklamavo iš Vaižganto ir Maironio kūrybos, o svečiai iš Clevelando pasirodė su tautiniais šokiais. Korporaciją sveikino Centro V-bos pirm. St. Mackevičius, Lietuvių Tautinio Akademio Sambūrio pirm. inž. V. Mažeika, Dr. Biežis, kun. Vaišnys, studentai ateitininkai, skautai, varpininkai, santariečiai ir kiti.

Karščiausie sveikinimai jauniesiems teko po vaišių, kai juos apspito tėvai, mamos, draugai, filisteriai ir visi artimieji. Visi greitai sužėję į vieną šeimą. Vieną dalyką dauguma apgailestavo, kad šis šventinis pobūvis nebuvo surengtas Chicagoje bent penkeriais metais anksčiau.

P. G.

Jungtinis Elizabeth ir Newarko Tautinės Sąjungos skyrių susirinkimas

Šį sekmadienį, sausio mėn. 26 d. 12 val., Lithuanian Liberty Hall patalpose — 269 Second St., įvyksta jungtinis Tautinės Sąjungos Elizabetho ir Newarko skyrių narių susirinkimas.

Susirinkime bus išklausytas Tautinės Sąjungos pirmininko E. Bartkaus pranešimas, aptarti spaudos reikalai ir pasisakyta kitais aktualiais klausimais.

Kas ir kokiom pareigom nominuota į SLA Pildomąją Tarybą

Komisijai suskaičius balsus, kurie buvo paduoti lapkričio ir gruodžio mėnesiais SLA kuopose, už kandidatus į Pildomąją Tarybą, paaiškėjo, kad daugiausiai balsų gavo:

Prezidento pareigoms:	
P. P. Dargis	1,914
J. R. Virbalis	240
Viceprezidento pareigoms:	
J. F. Maceina	1,651
A. Devenienė	316
A. S. Trečiokas	137
Sekretoriaus pareigoms:	
M. J. Vinikas	2,027
J. Valaitis	87
Izdininko pareigoms:	
Nora Gugienė	1,664
A. Chaplikas	230
Izdo globėjų pareigoms:	
E. Mikuziūtė	1,713
S. Briedis	1,716
J. Arlauskas	186
J. Valaitis	131
A. Devenienė	90
Daktaro kvotėjos pareigoms:	
Dr. S. Biežis	1,727
Dr. P. Zalatoris	108

Patys Pildomosios Tarybos rinkimai įvyks kovo ir balandžio mėnesiais. Be abejo, kad kandidatai, kaip matyti iš pateiktų duomenų, nominuoti į dvejias pareigas, rinkimuose savo kandidatūrą paliks tik į vienas pareigas.

144 ADMIROLAI — 85 LAIVAI

Londono laikraštis "Sunday Graphic" paskutiniame numeryje skelbia tokias žinias apie Britanijos ginkluotą jėgą:

Laivyno sąrašuose yra 144 admirolai, naudojami tinkamų karo laivų — tik 85;

Armija turi 132 generolus, arba "po dešimtį kiekvienai varuojamai raketai";

Aviacija turi 100 oro maršalų ir tik 200 sprausminių V-klasės bombonešių.

Didžiausia pasauly įstaiga yra JAV gynybos ministerija. Jos algų sąrašuose yra 1,000,000 civilijų ir 2,800,000 kariškių. Jos pastatų ir raštinijų įrengimų vertė siekianti 146 mil. dol. Kiekvienas iš trijų — armijos, laivyno ir aviacijos — jos departamentų yra didesnis už bet kurią kitą federalinę JAV įstaigą.

1,300 KANDIDATŲ Į ERDVES

Maskvinė "Pravda" išdidžiai pasigyrė, kad 1,300 asmenų prašėsi vietos pirmajame žemės satelitte su žmogumi. Esą, 91,569 asmenys kreipėsi į Maskvą, prašydami daugiau žinių apie sputnikus, jų tarpe 3,425 asmenys iš "58 kraštų".

Vienas žmogus iš Peru klausė, ar jis galėsias apsidrausti 50,000 dol. sumai, prieš išskrisdamas erdvėn. "Pravda" neprižadėjo, tačiau kitoje straipsnio vietoje pasigyrė, kad kelionė į erdves komunistiniu satelitu busianti pranašesnė už "kapitalistų".

"Trud" paskelbė, kad "keturių ar penkių" dienų kelionei į Marsą ir atgal reikalingi atominiai reaktoriai, arba, galbūt, energijos šaltiniu busianti panaudota šviesa, skrendant "tūkstančius mylių per sekundę". Dabartinėmis raketomis pasiekti kitą planetą reikėtų "metų arba dvejų", o tai nesą įmanoma, tebeturint dabar naudojamą kurą.

KAS
UŽSISAKĖ
DIRVĄ —
TAS NESIGAILĖJO!
PRANEŠAMA...
NATIONWIDE'S
naujas
ŠEIMOS
DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... nei automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDĖJANT už mokamą vieną draudimą! Skambinkit:

PAULINA MOZURAITIS,
Agentas
SK 1-2183

LIETUVOS KRONIKA

(1918. II. 16 — 1940. VI. 15)

Sudarė A. GERUTIS

21-22. Įvyko smarkios lietuvių kovos su bermontininkais ties Radviliškio ir Šiauliais, pasibaigusios lietuvių laimėjimu. Paimtas žymus karo grobis.

22. Santarvės atstovai įsakė sustabdyti Lietuvos kariuomenės žygius prieš bermontininkus.

23. Lietuvos kariuomenė apsupo bermontininkus Šiauliuose, kur buvo jų dideli karo sandėliai, bet Santarvės atstovų spriama, pradėjo trauktis nuo Šiaulių ir Radviliškio į savo senas pozicijas, nepabaigusį naikinti bermontininkų.

23-30. Bolševikai kelis kartus mėgino pereiti Dauguvą ir pulti Lietuvos kariuomenės laikomus apkasus.

27. Lietuvos kariuomenė vėl pradėjo žygi prieš bermontininkus, užimdama Joniškio geležinkelio stotį.

Gruodis

2. Paskelbti įstatymai, pagal kuriuos 1) darbo ir socialės apsaugos ministerija įjungiamą į vidaus reikalų ministeriją kaip darbo ir socialės apsaugos departamentas, 2) prekybos ir pramonės ministerija sujungiamą su finansų ministerija.

7. Lietuvos kariuomenė užėmė Šiaulius ir paėmė didelius bermontininkų karo sandėlius.

8. Santarvės aukščiausioji taryba nustatė tarp Lietuvos ir Lenkijos trečią demarkacijos liniją, vad. Curzono liniją.

9. Čeremuškinos bažnytkaimyje, Altajaus krašte, kardin. sukapti pirmojo atskiro Vytauto Didžiojo vardo lietuvių bataliono 8 kariai, patekę komunistų nelaisvėn.

10. Paskirta vyriausioji Steigiamojo Seimo rinkimų komisija iš pirmininko P. Leono ir narių: V. Mačio, kun. K. Saulio, L. Garfunkelio ir A. Bžozovskio.

12. I Tartu (Estija) atvyko Lietuvos delegacija su Dr. J. Šliupu priešakyje tartis su sovietais dėl karo paliaubų.

15. Lietuvos kariuomenė galutinai išvijo bermontininkus iš Lietuvos ir sustoio ties Mažosios Lietuvos siena.

16. Karo aviacijos mokykla išleido pirmąją laidą, 22 aspirantai gavo leitenento, 11 — puskarininkų laipsnį.

17. Paskelbtas įstatymas, kuriuo darbininkų darbo diena negali būti ilgesnė kaip 8 valandos.

31. Verdi "Traviata" atidaryta Kaune opera.

(1919 m. pabaiga. Artimiausiu laiku pradėsime spausdinti 1920 m. kroniką).

Niekad daugiau nesudeginsit maisto!

ant Matchless Gaso plytos Degintuvu su Protu

Stebuklingas gaso degintuvus su protu užbaigia sudeginimą, pervirimą... nustato liepsną automatiniai laikyti lygią virimui reikalingą temperatūrą. Užbaigia "puodų saugojimą"! Padaro kiekvieną puodą automatinį.

VISI PATOGUMAI IR ATEITIS!

Gaunami jau šiandien su MATCHLESS GASO PLYTA

GREITAS JUNGIMAS, GREITAS KARŠCIO IŠJUNGIMAS — jokio laukimo pradedant virti, jokio laukimo, kada jūs išjungiant degintuvus... dar vienas virimo patogumas, kurį jūs gaunate tik su GASU.

AUTOMATINĖ PEČIAUS LAIKRODŽIO KONTROLĖ — leidžia jums virti visus pietus nebūnant jums namie. Pečius įsijungia, puikiai išverda maistą, išsijungia automatiniai.

ĮSTATYTAS MĖSOS TERMOMETRAS — leidžia jums kepti mėsą dėl vidutiniai ar stipriai automatiniai.

DE DŪMŲ, UZDARŲ DURŲ KEPIMAS — steaks, chops, paukščių... visas kepamas maistas turi tą liepsnos skonį ir skanumą, kurį jūs gaunate tik su gasu.

KEPTUVĖ VIDURYJE... puikus naujas patogumas, kepte hamburgers, blynus, taip kaip jums patinka... lengviau, greičiau. Keptuvė užsidengia, kad turėtumėte patogią vietą, kai nenaudojate.

JEI JŪS GYVENATE UŽ MŪSŲ PATARNAVIMŲ RIBU, PAMATYKITE SAVO LP-GASO PREKYBININKĄ.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

PAMATYKITE "PLAYHOUSE 90" KETVIRD. 9:30 P.M., 8 KANALAS

Nedelsk nė vienos dienos, bet šiandien pat siųsk 1 dolerį ir užsisakyk metams jau aštuntus metus šiame kontinente einantį iliustruotą humoro-kritikos žurnalą

PELĖDA

Išleina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.

Rašykite dar šiandien: PELEDA, 231 Wallace Ave. S., Welland, Ont., Canada.

Šešios clevelandietės finalistės, kurios varžosi dėl 1958 m. Miss Photoflash.